

**Vlada Crne Gore
Ministarstvo kulture
Cetinje**

**Nacionalna biblioteka Crne Gore
"Đurđe Crnojević" - Cetinje**

**IZVJEŠTAJ O RADU
za 2012. godinu**

Cetinje, mart 2013.

<http://www.cnb.me>
e-mail: cnb@cnb.me

VLADA CRNE GORE
MINISTARSTVO KULTURE

NBCG "Đurđe Crnojević" Cetinje
Jelena Đurović, direktor
Bulevar crnogorskih junaka 163
<http://www.cnb.me>
e-mail: cnb@cnb.me

IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2012 . GODINU

Pravni okvir

Prvu polovinu 2012. godine karakteriše izrada novog Statuta Biblioteke, koji je usaglašen sa pozitivnim propisima koji se odnose na bibliotečku djelatnost, a posebno sa Odlukom Vlade Crne Gore o organizovanju javne ustanove Nacionalna biblioteka CG „Đurđe Crnojević“ od 19. marta 2012. godine. Statut je usvojen na sjednici Savjeta Biblioteke koja je održana 5. aprila 2012. godine. Ministarstvo kulture je 30.07. 2012. godine dostavilo Biblioteci *Mišljenje* da na Statut nema primjedbi. Shodno propisanoj proceduri Vlada Crne Gore je 18. oktobra donijela *Zaključak* kojim je dala saglasnost na Statut Biblioteke. Nakon toga, pripremljena je potrebna dokumentacija na osnovu koje je izvršena promjena podataka u registru poreskih obveznika. Shodno rečenom, i ostali poslovi koji prate promjenu naziva su realizovani (pečat, štambilji, procedura za promjenu logotipa Biblioteke).

Novi Zakon o izdavačkoj djelatnosti stupio je na snagu 8.6.2012. godine. Od njegove primjene umnogome zavisi obavljanje osnovnih funkcija NBCG. Prije svega,

broj obaveznih primjeraka smanjen je sa 12 na 5, što bi trebalo da navede na pretpostavku da će izdavači mnogo lakše i redovnije izdavati obavezne primjerke za Biblioteku. Nažalost, nije došlo ni do kakve promjene na bolje, tako da u narednom periodu treba uložiti napore da počne struktna primjena odredbi ovog Zakona, uključujući i kaznene odredbe za njegovo nepoštovanje.

Na osnovu Zakona o bibliotečkoj djelatnosti, od 10 predviđenih podzakonskih akata, Ministarstvo kulture do sada je donijeto 8. U 2013. godini predstoji donošenje još 2 pravilnika:

1. Nacionalni standardi za digitalizaciju kulturnih dobara,
2. Nacionalni standardi i stručna uputstva za obradu bibliotečke gradje.

Kako je Ministarstvo kulture usvojilo proširenje sistematizacije u dijelu broja izvršilaca na mjestu sistem-inženjer, Biblioteka se obratila Ministarstvu finansija sa zahtjevom da se na ovo radno mjesto primi još jedan izvršilac, što je i realizovano u martu 2012. godine.

U skladu sa Planom zapošljavanja pripravnika sa visokim obrazovanjem, koji se realizovao početkom izvještajnog perioda u saradnji sa Ministarstvom kulture i Upravom za kadrove Crne Gore, Biblioteka je angažovala **jednog** pripravnika na godinu dana.

Takođe, u skladu sa Zakonom o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem (Sl.list CG 38/12), dostavljeni su Ministarstvu kulture podaci o potrebnom broju pripravnika. Krajem godine, preko Uprave za kadrove Crne, imenovana su tri lica sa visokom stručnom spremom da obave pripravički staž od 9 mjeseci u NBCG.

Shodno Zakonu o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru (Sl. list CG br.73/08 i 20/11), početkom godine dostavljen je Godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrola, na obrascu GI-FMC za 2011. godinu.

Rukovodilac Odjeljenja za opšte i zajedničke poslove i šef tehničkog sektora izradili su **Poslovník o radu Savjeta** Biblioteke. Tokom 2012. godine održana je jedna sjednica Savjeta, na kojoj je razmatran i usvojen Izvještaj o radu Biblioteke za 2011. godinu, donijet Program rada za 2012. godinu, i kao što je već rečeno, usvojen novi Statut.

Početkom oktobra imenovana je Komisija (žiri) za odabir novog znaka-logotipa Biblioteke. Na osnovu Zakona o javnim nabavkama, raspisan je javni poziv za prijavljivanje učesnika sa odgovarajućim radovima. Kako ni jedno od 50 ponuđenih idejnih rješenja nije, po ocjeni žirija, ispunilo tražene kriterijume, to je konkurs ponovljen 27.12.2012. godine.

Poznati događaji, odnosno uvođenje vanrednog stanja na teritoriji Crne Gore izazvano velikim sniježnim padavinama početkom februara, uslovalo je veliko angažovanje svih zaposlenih u Biblioteci na čišćenju snijega, seljenju fondova iz podrumskih prostorija depoa, na obezbjeđenju objekata od mogućih poplava, itd.

Projekti

Biblioteka je posebnu pažnju tokom godine usmjerila na realizaciju 9 projekata koje je kandidovala za sredstva iz **Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara**

Ministarstva kulture za 2012. godinu. Za ove projekte odobrena su sredstva u iznosu od 65.000€. To su :

1. Izrada projekta i određivanje mjera za konzervatorsko-restauratorsku zaštitu Zbirke "Montenegrina", Zbirke stare knjige i Rukopisne zbirke CNB;
2. Izrada kožnih poveza za konzervirane i restaurirane knjige iz Zbirke stare i rijetke knjige (300 primjeraka);
3. Konzervacija i restauracija plakata i starih knjiga, restauracija i konzervacija poveza (oko 100 primjeraka);
4. Skeniranje i digitalizacija 5.000 stranica značajnih publikacija iz kulturne istorije Crne Gore;
5. Izložba „Stara i rijetka knjiga u fondovima CNB“;
6. Prevod i objavljivanje priručnika i međunarodnih smjernica za digitalizaciju bibliotečke građe;
7. Objavljivanje fototipskih izdanja: *Triod posni iz 1561. g.* (paleotip); *Trebnik* (izdanje iz Njegoševe štamparije, iz 1837. g.); *Državni kalendar za 1907.* (prvi državni kalendar); *Zakon o narodnijem školama iz 1907. godine*;
8. Sprovođenje otkupa knjiga u cilju kompletiranja Zbirke "montenegrina" i Zbirke stare i rijetke knjige nedostajućim naslovima;
9. Doedukacija postojećeg stručnog kadra u CNB „Đurđe Crnojević“.

Napomena: Detaljan pregled o realizaciji navedenih aktivnosti dat je u prilogu ovog Izvještaja.

NBCG je ove godine dobila na poklon dvije biste – dr Nika S. Martinovića i dr Dušana Martinovića od prof. Dr Jokanovića iz Novog Sada.

Biblioteka je 2012. godine formirala sljedeće komisije: Komisija/žiri za izradu logotipa, Komisiju za polaganje bibliotekarskog ispita, Komisiju za licence, Komisiju za izradu Pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta, Komisiju za izradu Zapisnika o fondu NBCG, Tendersku komisiju, i dr.

Projekat Virtuelna biblioteka Crne Gore

Uzajamna bibliografska baza podataka COBIB.CG na dan 31.12.2012. godine je sadržala **289.951**, dok je lokalna baza CNB sadržala **175.103** bibliografskih zapisa.

Iako su, u skladu sa Zakonom o bibliotečkoj djelatnosti (čl. 38, tačka 2), narodne biblioteke u obavezi da se uključe u bibliotečko-informacioni sistem, u toku ove godine nijedna biblioteka nije uključena u sistem COBISS.CG.

Planirani kurs Korišćenje Programске opreme COBISS.2/Katalogizacija – Početni, u martovskom i oktobarskom roku nije održan, zbog nedovoljnog broja prijavljenih polaznika.

Redaktor uzajamnog kataloga je poslao ukupno **97** dopisa bibliotekama članicama sistema COBISS.CG (u vezi kontrole kvaliteta bibliografskih zapisa). Kontrolisane su baze podataka 8 biblioteka-članica COBIB.CG:.

Određen je cjelokupni globalni šifarnik za sistem COBISS.CG u segmentu COBISS2/Pozajmica, kao i šifarnik za poštanske brojeve u Crnoj Gori.

Početkom avgusta 2012. godine, IZUM je prosljedio spisak od 7.624 zapisa iz uzajamne bibliografske baze podataka COBIB.CG sa greškama koje bi onemogućile uključivanje tih zapisa u WorldCat. Od tog broja, ispravljeno je i pohranjeno na hostu ukupno **1670** zapisa.

U NBCG se vrše zadnje pripreme za prelazak na aplikaciju COBISS 3 u dijelu fonda tj. lokacijskih podataka, a takođe petočlana komisija privodi kraju rad na novom Zapisniku o fondu za Biblioteku. Prelazak na COBISS3 Fond predviđen je za februar 2013. godine.

Projekat mikrofilmovanja i digitalizacije

U okviru Centra za mikrofilmovanje i digitalizaciju mikrofilмова u manjoj mjeri je vršeno mikrofilmovanje stare crnogorske periodike, iz razloga što je operater mikrograf privremeno bio raspoređen na izradi kožnih poveza. Stoga je urađeno samo pet mikrofilмова stare periodike, od planiranih 50.

Završeno je skeniranje cjelokupnog *Glasa Crnogorca* i napravljena priprema za štampu na CD-u, a u oktobru mjesecu je i publikovan CD *Glasa Crnogorca* u tiražu od 10.000 primjeraka, koji je distribuiran uz dnevni list »Pobjeda«.

U okviru realizacije **Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2012. godinu** angažovan je jedan izvršilac po ugovoru o djelu, koji je izradio 9910 skenova. Za potrebe korisnika NBCG urađeno je 1055 skenova.

Od avgusta mjeseca je u kvaru skener A2 *Konica Minolta* koji, i pored svih napora i traženja servisera širom Crne Gore i regiona do kraja godine nije popravljen.

Reorganizacija smještaja fondova i zbirki CNB

U okviru Muzejskog odjeljenja realizovano je izmještanje i kontrola brojčanog stanja tekućih crnogorskih novina (1946-2010) iz fonda „Montenegrina“, ukupno 180 signaturnih brojeva (MH-382 do MH-759) i preseljenje u centralni depo 600 tomova. Takođe, završeno je izmještanje tekućih časopisa (signaturni brojevi MЧ-86 do MЧ-437), iz prizemlja u prostoriju na spratu objekta u adekvatne drvene ormare (20), zatim monografske publikacije fonda „Montenegrina“ u prizemlje objekta (oko 2000), završena je uređenje i reorganizovan smještaj Zbirke stare i rijetke knjige.

Na osnovu pozitivnog iskustva i postignutih rezultata, i u 2012. godini je nastavljena realizacija „Projekta reorganizacije smještaja u centralnom depou“. Angažovane su 4 osobe sa evidencije Zavoda na period od 2 mjeseca (maj i jun 2012) i 2 osobe na period od mjesec dana (decembar 2012).

Za navedeni period prekontrolisano je, očišćeno od prašine, presloženo i pregledano 39551 monografska publikacija.

Retrospektivna bibliografija 1494-1994 i 1995-2001.

Višetomnoj ediciji *Crnogorska bibliografija 1494-1994.*, obima 32 knjige priključena je ove godine još jedna značajna bibliografija. Radi se o *Crnogorskoj bibliografiji knjiga o Crnoj Gori na jezicima naroda i nacionalnih manjina sa prostora SFRJ – do 1994. godine*, autora Radisava Cajića. Bibliografija je objavljena kao prva knjiga u okviru IV toma. Radi se o veoma značajnom rukopisu koji sadrži 3815 bibliografskih jedinica.

Digitalizacija Crnogorske bibliografije 1494-1994.

Projekat izrade *Digitalne Crnogorske bibliografije 1494-1994. godine* započet 2011. godine, nastavljen je i uspješno završen u junu tekuće godine. Realizacija ovog projekta je podrazumijevala digitalizaciju svih do sada objavljenih svezaka crnogorske retrospektivne bibliografije, obima 32 sveske u okviru četiri toma. Cilj ovog projekta je, da se putem elektronskog izdanja koje je promovisano u Biblioteci, a zatim i postavljeno na njenom sajtu krajem juna 2012. godine, omogući *on line* pristup i pretraživanje putem interneta ove značajne edicije. Interesovanje korisnika za *Digitalnu Crnogorsku bibliografiju 1494-1994.* je na zavidnom nivou. U periodu od 1. jula do 31. decembra 2012. godine registrovane su 1702 posjete ovom sajtu.

Digitalna Crnogorska bibliografija 1494-1994. godina je dostupna na portalu www.cnbdigitalnabibliografija.me.

Osim *on line* izdanja, rađeno je i na izradi DVD izdanja digitalizovane *Crnogorske bibliografije 1494-1994.* Poslovi oko DVD izdanja su u završnoj fazi i biće publikovan početkom sljedeće godine.

Najznačajnije aktivnosti iz redovnog programa

Popunjavanje fondova

Putem razmjene obaveznog primjerka sa Narodnom bibliotekom Srbije i Bibliotekom Matice srpske, NBCG je 2012. godine dobila oko 600 knjiga i oko 1.500 br. novina i časopisa. Za posebne zbirke pristiglo je 130 CD, 8 geografskih karata, 4 atlasa, 76 razglednica i 12 DVD-a

Obaveznim primjerkom sa teritorije Crne Gore pristiglo je 725 naslova knjiga, od čega 540 objavljenih 2012. godine (3390 primjeraka); 219 naslova časopisa (1533 brojeva), 225 naslova novina (1575 brojeva) i 5 naslova dnevnih novina (oko 1800 brojeva).

Ostalim vidovima nabavke pristiglo je 1920 naslova knjiga (2698 primjeraka). Među njima su najznačajniji: pokloni od g. Nikole Rackovića iz Beograda, g. Buda Simonovića iz Podgorice i g-đe Vukosave Batrićević iz Cetinja, a od kolektivnih donacija Makedonske ambasade u Crnoj Gori - kapitalna edicija „Makedonska književnost na engleskom jeziku“ u 130 tomova i donacija Međunarodnog suda za ratne zločine u Hagu. Kad je kupovina u pitanju, najznačajniji naslov je fototipsko izdanje „Miroslavljevog jevanđelja“. Reklamacijom je potraživano 1186 naslova za period 2000-2012. godine. Na ovaj način je dobijeno 640 jedinica bibliotečke građe (1331 primjerak).

Stručna obrada publikacija

Ukupan broj novih bibliografskih zapisa u elektronski katalog NBCG u ovoj godini iznosi oko 15000 (u Prijemnom odjeljenju i Odjeljenju za stručnu obradu bibliotečkog materijala). Radilo se na unosu zapisa za serijske publikacije u elektronski katalog i izradi CIP – zapisa. U elektronski katalog unešeno je 9 novih naslova serijskih publikacija sa 1989 brojeva, a dopunjeno 482 stara naslova sa 2355 brojeva.

Nastavilo se sa unosom tekućih brojeva u elektronski katalog za crnogorske dnevne novine (*Vijesti* i *Dnevne novine*), kao i bibliografska obrada građe iz posebnih zbirki: geografskih karata, štampanih muzikalija i rukopisa.

Izrađeni su i poslani podaci o crnogorskim izdavačima za 2011. godinu za PIID (Adresar izdavača uključenih u sistem ISBN). Podaci su upućeni u sjedište Međunarodne ISBN agencije u Londonu i biće uključeni u najnovije godišnje izdanje PIID-a.

Korišćenje fondova

U 2012. godini, zajednički katalog crnogorskih biblioteka je pretraživan ukupno **90731**, dok je elektronski katalog CNB pretraživan ukupno **32268** puta. Baza podataka o bibliotekama članicama sistema COLIB.CG pretraživana je **2606** puta. Podatak o „virtuelnim“ korisnicima elektronskog kataloga iz godine u godinu bilježi stalni porast, za razliku od broja korisnika koji dolaze u Biblioteku.

Za potrebe svih korisničkih kategorija, iz osnovnog fonda na korišćenje je izdato 5479 knjiga, 2271 sv. novina i 2047 sv. časopisa. Sav korišćeni materijal uredno je vraćen na police depoa.

Međubibliotečkom pozajmicom realizovano je ukupno 111 zahtjeva. Bibliotekama je upućeno na korišćenje 588 publikacija, koje su uredno vraćene u predviđenom roku.

I u 2012. godini, CNB je imala korisnike raznih profila. Najzastupljenija je bila populacija studenata i njihov broj je bio 937. Naučnih radnika koji su izučavali fondove CNB-a tokom godine je bilo 53, učenika 75, radnika 44, dok je muzejski fond koristilo 136 korisnika.

Odjeljenje je tokom 2012. godine pružilo korisnicima oko 10500 svih vrsta informacija (kataloških, bibliografskih i dr. informacija iz COBISS-a, sa interneta).

Rad na tekućoj i retrospektivnoj bibliografiji

U protekloj godini objavljena su tri rukopisa tekućih bibliografija – dva monografskih publikacija i bibliografija priloga iz serijskih publikacija i zbornika. Rukopisi su objavljeni u elektronskom formatu i postavljeni (publikovani) su na sajtu Biblioteke. To su sljedeći rukopisi:

- *Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2006*, obima 1835 bibliografskih jedinica,

- *Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2009*, obima 1886 bibliografskih jedinica,

- *Crnogorska bibliografija : prilozi iz serijskih publikacija i zbornika : 2011*, sa 4914 bibliografskih jedinica.

Uporedo sa ovim poslovima za Tekuću bibliografiju članaka – 2012. godina kreirano je 2390 novih zapisa. Istovremeno, kumulirani su zapisi za rukopise tekućih bibliografija knjiga za 2010, 2011 i 2012. godinu.

Izdavačka djelatnost

NBCG je nastavila svoju prepoznatljivu izdavačku djelatnost i u 2012. godini. U ediciji **Fototipska izdanja** objavljeni su sljedeći naslovi:

1. TREBNIK : 1837
2. TRIOD Posni : Štamparija Božidara Vukovića Podgoričanina : Venecija, 1561 (**u štampi**)
3. ZAKON o narodnijem školama u Knj. Crnoj Gori.
4. DRŽAVNI kalendar Knjaževine Crne Gore za prostu 1907. godinu.

U ediciji **Bibliografije**:

5. CRNOGORSKA bibliografija : [1494-1994] / [glavni i odgovorni urednik Dušan J. Martinović]. T. 4. Knj. 1, Bibliografija knjiga o Crnoj Gori na jezicima naroda i nacionalnih manjina sa prostora SFRJ : do 1994. godine / Radisav Cajić. (**u štampi**)
6. Bibliografije Bibliografskog vjesnika : 1961-2011 / Branko Brnović, Milorad T. Milović, 2012.
7. Bibliografija crnogorskih bibliografija : 1982-2010 / Milorad T. Milović. – Cetinje, 2012.

U ediciji **Posebna izdanja**:

8. Vražji vrti / Novak Kilibarda.– Cetinje, 2012.
9. Dioklitijsko zavještanje / Miraš Martinović. – Cetinje, 2012.
10. POETIKA Montenegrina : crnogorska poezija XX vijeka / [priredio] Bogić Rakočević. – Cetinje, 2012.
Objavljeno u saradnji sa Otvorenim kulturnim forumom, Cetinje.

U ediciji **Priručnici**:

11. SMJERNICE za projekte digitalizacije zbirki i fondova u javnom vlasništvu, posebno onih koji se čuvaju u bibliotekama i arhivima / [Prevodilac Vesna Vučković ; urednik Jelena Đurović]. – Cetinje, 2012.

Serijske publikacije

12. BIBLIOGRAFSKI vjesnik; br. 1-2-3 za 2011. g.

Elektronska izdanja

13. GLAS Crnogorca: 1873-1943 – DVD

U ovoj godini objavljena su **3 on line** izdanja tekućih bibliografija, koji su postavljeni na sajtu Biblioteke, i to:

- **Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2006**, obima 1835 bibliografskih jedinica;
- **Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2009**, sadrži 1866 bibliografske jedinice;
- **Crnogorska bibliografija : prilozi iz serijskih publikacija i zbornika : 2011**, sa 4914 bibliografskih jedinica.

Učešće u međunarodnim projektima. Međunarodna saradnja. Konferencije

1. Kultura za digitalne inovacije – skup su organizovali Europeana i Evropska komisija, Brisel, 9. maj 2012 – učesnik Jelena Đurović, direktorica CNB

2. 78. sjednica Međunarodne federacije bibliotečkih udruženje i institucija (IFLA), 12-16. avust, Helsinki- na konferenciji su učestvovala učesnik Jelena Đurović, direktorica CNB i Vesna Kovačević, bibliotekar-redaktor
3. ISSN konferencija, Pariz – direktorica Jelena Đurović izabrana za člana Upravnog odbora;
4. 26. Godišnji sastanak Konferencije direktora nacionalnih biblioteka Evrope (CENL), 20. septembar – 2. oktobar 2012. Vaduz, Lihtenštajn – prisustvovala Jelena Đurović, direktorica CNB.
5. Okrugli sto na temu „Klasična ili elektronska knjiga : za i protiv“ u organizaciji Kulturnog centra Bar i narodne biblioteke i čitaonice „Ivo Vučković“, 31. oktobar 2012. godine – učestvovala Jelena Đurović, direktorica CNB i imala izlaganje o nabavci, zaštiti i skladištenju elektronskih publikacija.
6. Konferencija LFSA 2012, Nacionalna i univerziteteska biblioteka BiH, sarajevo, 15-16. novembar 2012. godine – učesnik Đurđa Martinović, stručni saradnik sa članicama sistema COBISS.
7. 18 Susreti bibliografa „U spomen na dr georgija Mihailovića, Indija, 3-5. decembar 2012. godine – učesnik Milorad Milović, rukovodilac Bibliografskog odjeljenja NBCG.
8. Konferencija Evropske biblioteke (TEL) pod nazivom „Istraživač budućnosti“, 3-5. decembar 2012, Madrid – učesnik Jelena Đurović, direktorica NBCG.
9. Radionica „Digitalni arhiv Univerziteta Crne Gore- PHAIDRA“ u okviru Tempus projekta „Novi bibliotečki servisi na univerzitetima Zapadnog Balkana“, u organizaciji Univerziteteske biblioteke, 19. decembar 2012, Biblioteka FLU, Cetinje – učesnici Natalija Bokan, rukovodilac Odjeljenja za stručnu obradu bibliotečkog materijala, i Zorica Sjekloća, koordinator za digitalizaciju.
10. Predavanje “Američke biblioteke u 21. vijeku”, povodom obilježavanja 27. decembra – Dana bibliotekara, održala je Alka Batnagar, regionalna šefica za informacione resurse Stejt dipartmenta, 20. decembar 2012, NBCG.
11. III Regionalni ISBN sastanak, Zagreb, učestvovala Dragana Mirković, bibliotekar-redaktor.
12. Projekat MANUBALK – Zaštita stare knjige na području zapadnog Balkana (Francuska, Crna Gora, Srbija i Bosna i Hercegovina)
13. I Regionalna konferencija direktora nacionalnih biblioteka Jugoistočne Evrope, Beograd. U okviru konferencije potpisan Memorandum o saradnji sa Narodnom bibliotekom Srbije.
14. Sastanak TEL-a, Bukurešt, 21-24. maj 2012. godine, prisustvovao Žarko Mirković, sistem inženjer.
15. 101. Kongres bibliotekara Savezne Republike Njemačke, Hamburgu, 22-25. maj 2012. godine – prisustvovala Vjenceslava Ševaljević, rukovodilac Odjeljenja za razvoj bibliotečke djelatnosti.
16. Rukovodilac Odjeljenja za razvoj bibliotečke djelatnosti Vjenceslava Ševaljević je učestvovala u radu Radne grupe za pregovaračko poglavlje 26 – Obrazovanje i kultura, u okviru pretpristupnih predgovora za članstvo Crne Gore u Evropskoj uniji.
17. Projekat Marko Marulić, Split

18. NOVARAIS
19. 4CULT
20. Historical Europeana
21. IPA Adriatic – Franjevački manastiri

Edukacija i usavršavanje bibliotekara

Kurs COBISS3/fond, u trajanju od 2 dana, 10. i 11.12. 2012, pohađalo je 12 polaznika iz NBCG, i to: Milorad Milović, Natalija Bokan, Marina Vujović, Dragana Dorđević, Željka Ivanović, Snežana Borozan, Marija Mašanović, Snežana Vojvoda, Sanja Martinović, Slavica Glendža, Vesna Vučković i Radmila Novović. Kurs je vodila Đurđa Martinović.

Đurđa Martinović i Vjenceslava Ševaljević pohađale su na Univerzitetu Crne Gore u Podgorici kurs **COBISS3/Nabavka**. Kurs je održan u terminu 12-14.12., a vodila da je dr Dobrila Begenišić iz Narodne biblioteke Srbije; asistirala je Vesna Stevanović, takođe iz Narodne biblioteke Srbije. Kurs je pored bibliotekara iz NBCG pohađalo još 7 polaznika iz visokoškolskih biblioteka koje već koriste segment COBISS3/Fond.

U toku ove godine licence za uzajamnu katalogizaciju dobila su 2 knjižničara iz Narodne biblioteke „Ivo Vučković“ iz Bara, i to: Danijela Šainović i Slavica Vukosavović.

Kulturne aktivnosti

IZLOŽBE. PROMOCIJE. KURSEVI

1. Drugi ciklus kursa italijanskog jezika u CNB „Đurđe Crnojević“. Svečano otvaranje kursa za 115 polaznika organizovano je 22. marta 2012. godine. Nastava je organizovana u tri grupe, dva puta sedmično u trajanju od tri mjeseca.
2. Promocija romana „Bijeli gavran“ Borislava Jovanovića, 10. april 2012. godine u Perjaničkom domu u Podgorici.
3. „Otvori knjigu – otvori um“ – NBCG je 23. aprila 2012. godine obilježila svjetski dan knjige i autorskih prava. Istog dana, u 18h je u Biblioteci otvorena izložba radova studenata FLU i učenika SLŠ „Petar Lubarda“ sa Cetinja.
4. Izložba „Crnogorska štampa“, januar 2011, Zetski dom – povodom Dana novinara Crne Gore.
5. CNB je 12. maja 2012. godine organizovala izložbu „Stara crnogorska periodika 1835-1918“ u Zetskom domu, povodom Međunarodnog naučnog skupa „V crnogorski medijski dijalozi“
6. Izložba „Pozorišni plakati“ Dimitrija Popovića, CNB, 19. septembar – 11. oktobar 2012. godine
7. Izložba umjetničkih fotografija „Spojimo niti s prirodom“ u organizaciji Ministarstva održivog razvoja i turizma, Agencije za zaštitu životne sredine i CNB, 17. septembar 2012. godine, bivše Francusko poslanstvo.

8. „Digitalna crnogorska bibliografija 1494-1994“, projekat NBCG predstavljen je na 11. Konferenciji „Nove tehnologije i standardi: digitalizacija nacionalne baštine“, 20-21. septembar 2012.
9. U okviru 42. Ratkovićevih večeri poezije je održano pjesničko veče u NBCG, 22. septembar 2012.
10. Izložba knjiga povodom 200 godina od rođenja Čarlsa Dikensa.
11. U svečanoj Sali NBCG, mlada crnogorska flautistkinja Ivanka Muhadinović održala je svoj prvi solistički koncert, decembar 2012.

SAJMOVI

- Sajam knjiga u Lajpcigu, 15-18. mart 2012. godine. CNB je kao izvršni producent realizovala ovaj projekat zajedno sa Društvom crnogorskih izdavača.
- VII Međunarodni sajam knjiga, pod sloganom „Knjiga 100%“, od 7-14. maja 2012. godine. U okviru Sajma je postavljena izložba „Stara i rijetka knjiga“ iz fondova CNB.
- CNB "Djurdje Crnojević" predstavila se ove godine na Sajmu umjetnina „Art Expo“, koji je održan šesti put u Budvi, 20-26. jun 2012. godine. CNB se na ovom sajmu predstavila izložbon plakata pod nazivom - „Plakat : obavještenje koje ne zastarijeva“.
- Sajam knjiga u Beogradu, 21-28. oktobar 2012. godine. CNB je na Sajmu predstavila svoju izdavačku produkciju na zajedničkom štandu Uduženja izdavača i knjžara Crne Gore.

Prisutnost u medijima – marketing

Medijsko predstavljanje i upoznavanje javnosti sa najznačajnijim aktivnostima CNB je i u 2012. godini bilo veoma prisutno. Biblioteka je sve značajne aktivnosti i događaje blagovremeno najavljivala u štampanim medijima ili obavještavala javnost saopštenjima o tim aktivnostima. U prilog tome govore brojni prilozima, objavljeni u medijima. Tokom godine, aktivnosti CNB su praćene brojnim saopštenjima u dnevnim i nedjeljnim novinama. Elektronski mediji su, takođe, izvještavali o važnijim događanjima u CNB, a realizovano je i nekoliko intervju sa direktoricom Jelenom Đurović (Radio Cetinje, Radio Crne Gore, „Pobjeda“, „Blic“, „Bilten“ u Hagu, Portal „Analitika“, TVCG1, tekst o NBCG za Wikipediju i biografija Jelene Đurović).

Svi relevantni podaci o značajnim događajima mogu se pronaći na web stranici CNB - <http://www.cnb.me>

Značajne posjete

CNB su 2012. godine posjetile i upoznale se sa njenim radom značajne ličnosti iz Crne Gore i inostranstva:

- Direktor Nacionalne biblioteke Češke Tomáš Bem posjetio je NBCG 19. septembra 2012. godine;

- Autorka knjige »Grčke slike Crne Gore«, Angeliki Konstantakopulu posjetila je NBCG 20. septembra 2012. godine;
- Predstavnici Instituta svjetske literature »Maksim Gorki« Ruske akademije nauka iz Moskve posjetili su NBCG 17. oktobra 2012. godine.
- Ambasador Republike Italije Serđo Barbanti;
- Lav Lajović, direktor »Pobjede«;
- Dr Radomir Pavićević;
- G. Vasilevski, ambasador Makedonije;
- G-đa Katrin Sands, ambasadorica V. Britanije;
- Dimitrije Popović;
- Arh. Roberto Chembini, Univerzitet Sapienza;
- Synthia Whitehend, Američka ambasada;
- Aleksandar Bogdanović, gradonačelnik Prijestonice;
- Prof. Petar Ćuković;
- Selimir Radulović, književnik;
- G-đa Marija Vujović, II sekretar Ambasade Crne Gore u Vatikanu.

Govori i prezentacije

Tokom 2012. godine, direktorica NBCG Jelena Đurović je održala sljedeće govore i prezentacije:

- Promocija romana »Bijeli Gavran«,
- Svjetski dan knjige,
- Izložba »Stara crnogorska periodika« (»Medijski dijalozi«),
- Otvaranje Podgoričkog sajma knjiga i izložbe »Stara i rijetka knjiga«,
- Kurs italijanskog jezika,
- Izložba plakata – Sajam EXPO, Budva,
- Izložba pozorišnih plakata Dimitrija Popovića,
- Izložba posvećena Ćarlsu Dikensu,
- Svečana sjednica dodjele nagrade »13. novembar« (predsjednica žirija),
- Dan bibliotekara i predavanje Alke Batnagar
- Okrugli sto »Elektronska knjiga«, Bar,
- Projekat 4CULT, Cetinje, Ćelano (Italija),
- Poster prezentacija CNB, Konferencija IFLA,
- I Regionalna konferencija direktora nac. Biblioteka, Beograd,
- On line izdanje »Glasa Crnogorca« - uz »Pobjedu«,

Javne nabavke

Prema Planu javnih nabavki za 2012. godinu realizovane su sljedeće nabavke:

- sproveden je jedan šoping i jedan tender za nabavku lož ulja za potrebe grijanja poslovnih zgrada Biblioteke.
- šoping za osiguranje zaposlenih, nabavku sredstava za održavanje higijene, kancelarijskog materijala.

- realizovan je i šoping za štampu sljedećih knjiga: *Vražji vrti – Novaka Kilibarde, Bibliografija crnogorskih bibliografija – Milorada M. Milovića, Dioklitijsko zavještanje – Miraša Martinovića, Bibliografski vjesnik br.1-2-3/2012 (časopis), Katalog izložbe knjižara Marka Vujovića.*

- šoping za nabavku kompjuterske opreme, kao i 10 staklenih vitrina za Francusko poslanstvo, koje su još u procesu izrade.

- krajem decembra je realizovan i Konkurs za izbor idejnog rješenja logotipa Biblioteke.

Neposrednim sporazumom su izvedeni završni radovi instaliranja protivpožarnog i protivprovalnog sistema u zgradi Italijanskog poslanstva (osim suterena) i neophodne opravke krova na centralnom depou, poslije obilnih kišnih padavina u novembru.

Održavanje objekata

U izvještajnom periodu angažovanje na održavanju objekata je bilo veliko. Realizovani su sljedeći projekti:

- Projekat za izvođenje radova na sanaciji podrumskog prostora glavnog objekta sa predmjerom i predračunom radova (projekat izradio „Draft“ doo Cetinje), i

- Projekat protivpožarne, protivprovalne zaštite i video nadzora u zgradi Francuskog poslanstva (projekat izradio „ITS-Control“ iz Nikšića), za koji su obezbjeđeni i konzervatorski uslovi.

Završena je instalacija klima sistema u potkrovlju zgrade Italijanskog poslanstva, po šoping u sprovedenom u decembru 2011. godine.

Izvršeno je košenje travnjaka na obadvije lokacije (Italij. i Franc. Poslanstvo).

Poslije završetka grejne sezone izvršeno je čišćenje, a pred početak iste, u oktobru mjesecu, je izvršeno servisiranje sva tri gorionika, u sistemu za centralno zagrijavanje zgrada.

Uredno je vršena primopredaja većih nabavki u CNB od strane Komisije za prijem roba.

Zakup teniskog terena

Ugovor o zakupu teniskog terena, koji se nalazi u parku bivšeg Italijanskog poslanstva, sklopljen je 18.07.2012. godine sa Mirkom Š. Jabučaninom na period od godinu dana, s mogućnošću produženja na 5 godine.

Ugovorom je predviđeno da zakupac izvrši investiciono ulaganje u saniranju podloge teniskog terena, farbanje podloge u skladu sa normativima, opravku rasvjete i oglade oko terena, itd.

Zaključak

Djelatnost CNB „Đurđe Crnojević“ se i u 2011. godini odvijala u skladu sa odgovarajućim zakonskim propisima, prije svega Zakonom o kulturi, Zakonom o bibliotečkoj djelatnosti i međunarodnim standardima za obavljanje stručnih poslova.

Ukupno finansijsko poslovanje CNB u 2012. godini, izraženo u ciframa :

1. Budžetski prihodi	1.013.695,99
2. Prihodi od sopstvene djelatnosti	3.074,19
3. Namjenska sredstva.....	89.990,00
.....	
S V E G A I :	1.126.760,18
.....	

Namjenska sredstva u iznosu 89.990,00 €, odnose se na sljedeće programe:

1. Manubalk – Francuska..... 6.490,00
2. Programi preko Ministarstva kulture:
 - Sajam knjiga u Lajpcigu..... 18.000,00
 - Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2012. godinu. 65.500,00

Jelena Đurović
D i r e k t o r

ODJELJENJE ZA POPUNJAVANJE, KORIŠĆENJE I ČUVANJE FONDOVA

Dragica Lompar, pom. direktora

Odeljenje za popunjavanje, korišćenje i čuvanje fondova obuhvata sve vidove nabavke bibliotečke građe (obavezni primjerak, poklon, kupovinu i međunarodnu razmjenu); sve aktivnosti na sređivanju pribavljene građe (osim stručne obrade), od prijema do smještaja u depo Biblioteke; sve vidove korišćenja bibliotečke građe i davanje informacija korisnicima; sve vidove zaštite i čuvanja fondova (knjigovezačko-konzervatorsko-restauratorsku službu); kao i prezentaciju bibliotečkog materijala putem izložbi, promocija...itd.

U Odeljenju je tokom godine radilo 23 izvršioaca: 5 bibliotekara, 3 bibliotečka konzervatora, 3 viša knjižničara, 2 knjigovesca i 10 knjižničara. Dva bibliotekara su usmjerena na obradu u druga odjeljenja, a jedan knjižničar je već godinama na bolovanju. Odjeljenje je bez rukovodioca od marta 2010. godine. Od tada poslove rukovođenja obavlja pomoćnik direktora za redovne programe.

Odjeljenje je realizovalo gotovo sve aktivnosti predviđene godišnjim programom rada. Kao i prethodne godine, brojevi pokazatelji učinka u nekim sektorima bilježe porast u odnosu na prethodnu godinu, dok neki segmenti nijesu na nivou planiranog. Zaostaci na prijemu i inventarisanju monografskih publikacija će se prenijeti i u 2013. godinu. Kako su u ovoj godini pristigle pošiljke za samo prva dva mjeseca, ovaj zaostatak će biti eliminisan u prvoj polovini naredne godine. Biblioteka nije još uvijek konkretizovala nivo međunarodne razmjene publikacija sa Narodnom bibliotekom Srbije i Bibliotekom Matice srpske, iako su razmijenjeni spiskovi publikacija koje ubuduće biblioteke žele da primaju. U tom smislu je potpisan i Memorandum o saradnji sa Narodnom bibliotekom Srbije.

Od naročite važnosti za unapređenje rada Odjeljenja i Biblioteke u cjelini je rješavanje problema dostavljanja obaveznog primjerka od strane izdavača sa teritorije Crne Gore, što je njena prva funkcija na osnovu Zakona o bibliotečkoj djelatnosti.

Na osnovu izrađenih CIP zapisa tokom 2012. godine i naslova dobijenih po osnovu obaveznog primjerka, evidentno je da CNB nije dobila oko **45%** objavljenih publikacija. U tom smislu, v.d. rukovodioca Odjeljenja je pokrenula intenzivnije aktivnosti na reklamiranju postojećih deziderata za period 2000-2012. godine. Na osnovu pismene komunikacije sa izdavačima reklamirano je ukupno **1186** naslova. Na žalost, ni ova aktivnost nije dala željeni rezultat, iako broj prikupljenih naslova gotovo premašuje godišnji priliv novih publikacija objavljenih u Crnoj Gori. Pristiglo je ukupno **640** jedinica bibliotečke građe, odnosno 1331 primjeraka. Ovi pokazatelji su još jedan dokaz da Biblioteka ne posjeduje mehanizme kojima bi obavezala crnogorske izdavače na poštovanje zakona. Stoga je potrebno da se spiskovi nedostajućih publikacija pojedinih izdavača i autora-izdavača dostave Ministarstvu kulture, uz zahtjev da se počne sa primjenom kaznenih odredbi Zakona o izdavačkoj djelatnosti.

Za svaki segment Odeljenja uredno je vođena prepiska, koja je obimna i sastavni je dio međubibliotečke pozajmice, međunarodne razmjene, obaveznog primjerka, poklona, kupovine, reklamacija, odgovora po raznim zahtjevima...

U uvodnom dijelu ističemo i nastavak projekta revizije i reorganizacije fondova u centralnom depou, koji je i ove godine realizovan u saradnji sa Zavodom za zapošljavanje Crne Gore, kroz program „Javni rad“.

Tokom godine, u Odjeljenju je evidentiran veliki broj odsustvovanja zaposlenih, što je iziskivalo neprestano pomjeranje izvršilaca, naročito za potrebe rada sa korisnicima, kao i dodatno angažovanje na organizovanju i pripremi brojnih izložbi knjiga, sajmovima, kulturnim dešavanjima i sl.

Problem u radu i dalje predstavlja nezagrijavanje centralnog depoa i nemogućnost dužeg boravka u tom prostoru tokom zimskog perioda. Stoga se stvaraju stalni zaostaci na ulaganju novoprispjenih publikacija, koje se odlažu na topografsko odredište kada vremenski uslovi to dozvoljavaju. Osim toga, fondovi smješteni u centralnom depou su izloženi vrlo niskim temperaturama, a zbog prodora vode u određenim djelovima i velikom uticaju vlage, što umnogome utiče na zaštitu samih publikacija.

Pregled ostvarenih rezultata

Crnogorski obavezni primjerak

Obaveznim primjerkom sa teritorije Crne Gore pristiglo je 725 naslova knjiga, od čega 540 objavljenih 2012. godine (3390 primjeraka); 219 naslova časopisa (1533 brojeva), 225 naslova novina (1575 brojeva) i 5 naslova dnevnih novina (oko 1800 brojeva).

Za posebne zbirke pristiglo je 130 CD, 8 geografskih karata, 4 atlasa, 76 razglednica i 12 DVD-a.

Tokom 2012. godine, Odjeljenje je kontinuirano radilo na prikupljanju obaveznog primjerka. Na poslovima prikupljanja obaveznog primjerka, 23 puta je realizovan obilazak izdavačkih i štamparskih preduzeća u Podgorici, Budvi, Baru, Kotoru, Herceg Novom i Nikšiću. Izdavači sa sjevera Crne Gore obavezni primjerak dostavljaju poštom ili publikacije sami donose u Biblioteku.

Zbog nepoštovanja Zakona o izdavaštvu, problem nekompletnosti obaveznog crnogorskog primjerka je aktuelan iz godine u godinu. Zaposleni na referatima koji uključuju i poslove evidentiranja crnogorskih knjiga i periodike, vršili su reklamiranje nedostajućih naslova i brojeva.

Upućeno je 68 dopisa, kojima je potraživano 1186 naslova za period 2000-2012. godine. Na ovaj način je prikupljeno **505** deziderata knjiga, 15 muzičkih CD-a i 120 kataloga likovnih izložbi. Ukupno je dobijeno **640** jedinica bibliotečke građe (1331 primjerak).

Obavezni primjerak Srbije i Vojvodine

U Odjeljenju je tokom 2012. godine kontrolisana ispravnost primjeraka, tehnički obrađeno i inventarisano ukupno 5147.

Poklon

Monografske publikacije – 993 naslova knjiga (1154 primjerka)

Serijske publikacije – 34 naslova (80 brojeva)

Napomena : Pokloni su dobijeni od 65 pojedinačnih i od 36 kolektivna darodavca. Najznačajniji pokloni su od g. Nikole Rackovića iz Beograda, g. Buda Simonovića iz Podgorice i g-đe Vukosave Batrićević iz Cetinja, a od kolektivnih donacija Makedonske ambasade u Crnoj Gori - kapitalna edicija „Makedonska književnost na engleskom jeziku“ u 130 tomova i donacija Međunarodnog suda za ratne zločine u Hagu. Spisak darodavaca je u prilogu Izvještaja o radu.

Kupovina

CNB je u ovoj godini otkupila 159 naslova (213 primjeraka) značajnih publikacija, najvećim dijelom crnogorska izdanja, koja nedostaju u fondu „montenegrina“, leksikografska izdanja, kao i određeni broj naslova crnogorskih autora za potrebe međunarodne razmjene. Otkupljene su veoma vrijedne publikacije, kao npr.: **fototipsko izdanje Miroslavljevog jevanđelja**, najznačajnijeg ćirilicnog spomenika južnoslovenske pismenosti iz 12. vijeka. Uz knjigu su priložene još dvije propratne publikacije i Povelja o vlasništvu.

Takođe, na sajmu knjiga u Podgorici, maja mjeseca, kao i na Sajmu knjiga u Beogradu, oktobra mjeseca, u antikvarnicama „Antiqua“ Beograd i „MaM“ Beograd, od izdavača (Presmedij – Novi Sad; Narodna knjiga – Podgorica)) i od privatnih lica, otkupljen je značajan broj nedostajućih naslova, kao npr. Enciklopedija Larousse (3 knjige).

Međunarodna razmjena

Na planu međunarodne razmjene publikacija Biblioteka je

Primila	Poslala
monografskih publ. – 263	monografskih publ. – 522
serijskih publ. – 464 brojeva	serijskih publ. – 664 brojeva

Izvršena je dodjela novih i ažuriranje postojećih ISSN brojeva (ukupno 166), izrada bar cod-ova crnogorskim serijskim publikacijama i upućivanje podataka u međunarodni ISSN registar.

Korišćenje fondova

CNB je od 2008. godine započela sa vođenjem evidencije i statistike korišćenja zajedničkog elektronskog kataloga crnogorskih biblioteka (COBIB.CG) i svog lokalnog elektronskog kataloga (CNBCT). U 2012. godini, zajednički katalog crnogorskih biblioteka je pretraživan ukupno **90731**, dok je elektronski katalog CNB pretraživan ukupno **32268** puta. Baza podataka o bibliotekama članicama sistema COLIB.CG pretraživana je **2606** puta. Podatak o „virtuelnim“ korisnicima elektronskog kataloga iz godine u godinu bilježi stalni porast, za razliku od broja korisnika koji dolaze u Biblioteku.

Za potrebe svih korisničkih kategorija, iz osnovnog fonda na korišćenje je izdato 5479 knjiga, 2271 sv. novina i 2047 sv. časopisa. Sav korišćeni materijal uredno je vraćen na police depoa.

Međubibliotečkom pozajmicom je realizovan je ukupno 111 zahtjeva. Bibliotekama je upućeno na korišćenje 588 publikacija, koje su uredno vraćene u predviđenom roku.

I u 2012. godini, CNB je imala korisnike raznih profila. Najzastupljenija je bila populacija studenata i njihov broj je bio 937. Naučnih radnika koji su izučavali fondove CNB-a tokom godine je bilo 53, učenika 75, radnika 44, dok je muzejski fond koristilo 136 korisnika.

Odjeljenje je tokom 2012. godine pružilo korisnicima oko 10500 svih vrsta informacija (kataloških, bibliografskih i dr. informacija iz COBISS-a, sa interneta).

Za potrebe korisnika izrađeno je ukupno 24423 fotokopija A4 formata i 1373 fotokopija A3 formata iz raznih bibliotečkih fondova i izrađeno 1055 skenova.

Korišćenje fondova	
Elektronski katalog	
COBIB.CG	90731 pretraživanja
CNBCT	32268 pretraživanja
COLIB.CG	2606 pretraživanja
Izdavanje građe na krišćenje	
Knjige	5479
Časopisi	2047 sv.
Novine	2271 sv.
Međubibliotečka pozajmica	
Broj dopisa	111
Broj poslatih knjiga	588
Broj pruženih informacija (bibliografske, kataloške, informacije iz COBISS-a, i dr.)	10500
Fotokopiranje	
	24423 fotokopija A4 1373 fotokopija A3
Skeniranje	1055 skenova

Magacin

Tokom 2012. godine uložene su sve publikacije, koje su izdate na korišćenje i sve obrađene knjige, časopisi i novine. U centralni depo je uloženo novih bibliotečkih jedinica: 6545 monografskih publikacija, 2112 br. tekućih naslova časopisa i 162 sv. tekućih naslova novina.

Za retroaktivni unos bibliografskih zapisa monografskih publikacija u COBISS-u povučeno je iz magacina i vraćeno nakon stručne obrade - 2964 knjiga.

Iz fonda knjiga »montenegrina« (1946-2012), koji je izmješten iz objekta Francuskog poslanstva u centralni depo, izdato je na korišćenje 406 knjiga. Na topografsko odredište je uloženo oko 1200 novih knjiga za ovu zbirku.

Reorganizacija osnovnog fonda knjiga i periodike

U okviru programa „Javni rad“, Ugovori između Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i NBCG „Đurđe Crnojević“ za 2012. godinu je predvidio angažovanje 4 lica sa evidencije Zavoda na period od 2 mjeseca (maj i jun 2012) i 2 izvršioca na period od mjesec dana (decembar 2012).

Za navedeni period prekontrolisano je, očišćeno od prašine, presloženo i pregledano 39551 monografska publikacija.

Zaštita bibliotečkog materijala

a) Konzervatorska laboratorija

U konzervatorskoj laboratoriji su tokom 2012. godine obavljani poslovi predviđeni **Programom zaštite i očuvanja kulturnih dobara u CNB „Đurđe Crnojević“:**

- Izrada projekta i određivanje mjera za konzervatorsko-restauratorsku zaštitu Zbirke“Montenegrina”, Zbirke stare knjige i Rukopisne zbirke CNB;

- Konzervacija i restauracija plakata i starih knjiga, restauracija i konzervacija poveza (oko 100 primjeraka)

U ovom procesu konzervirano je i restaurirano 12 rukopisa, 63 knjige, 17 plakata (pozorišnih plakata, proglasa, plakata povodom zvaničnih ceremonijala) i 8 geografskih karata.

b) Knjigovezačka radionica

Knjigovezačka radionica je radila na povezivanju dnevnih novina u tvrdi povez, kao i svih crnogorskih novina i revijalnih izdanja za zbirku „montenegrinu“ i osnovni fond. Izrađeno je 404 sveske novina u tvrdom povezu, oko 226 pokretnih korica i kutija za potrebe čitaonice i drugih odjeljenja.

ODJELJENJE ZA STRUČNU OBRADU BIBLIOTEČKOG MATERIJALA

Rukovodilac: Natalija Bokan

Poslovi u Odjeljenju za stručnu obradu bibliotečkog materijala u 2012. godini, odvijali su se u skladu sa planiranim.

U pogledu kadrovske strukture, u prošloj godini u Odjeljenju je, pored rukovodioca, radilo 10 bibliotekara - redaktora, jedan bibliotekar i jedan viši knjižničar (dva bibliotekara redaktora duže odsustvovala).

U Odjeljenju se, pored poslova na kreiranju zapisa za monografske publikacije, radilo i na retroaktivnom unosu zapisa u elektronski katalog za monografske publikacije iz osnovnog fonda.

Tri knjižničara sa licencom u Prijemnom odjeljenju su radila na preuzimanju zapisa putem COBISS.Net-a i izradi inicijalnih zapisa za tekući priliv.

Radila se redakcija zapisa za monografske publikacije muzejskog fonda kao i redakcija preuzetih zapisa za štampane muzikalije i presavijene karte.

U Muzičkoj zbirci se nastavilo sa obradom notnog materijala (štampane muzikalije), a u Kartografsko-geografskoj zbirci sa obradom presavijenih karata (signaturne oznake Kr. I). Kada je u pitanju rukopisna zbirka, vazno je napomenuti da se počelo sa obradom najstarijih dokumenata (u word-u).

I ove godine, broj zahtjeva za izradu CIP – zapisa, dodjelu ISBN brojeva, uključivanje u ISBN bazu i izradi bar koda, bio je na nivou prošlogodišnjih. Izrađeni su i poslani podaci (2011) za crnogorske izdavače za PIID (Adresar izdavača uključenih u sistem ISBN). Podaci su upućeni u sjedište Međunarodne ISBN agencije u Londonu i biće uključeni u najnovije godišnje izdanje PIID-a.

Ukupan broj novih bibliografskih zapisa u elektronski katalog CNB u ovoj godini iznosi **oko 15000** (u Prijemnom odjeljenju i Odjeljenju za stručnu obradu bibliotečkog materijala). Radilo se na unosu zapisa za serijske publikacije u elektronski katalog i izradi CIP – zapisa. U elektronski katalog unešeno je **9** novih naslova, sa **1989** brojeva, a dopunjeno **482** stara naslova sa **2355** brojeva. Urađeno je **29** CIP - zapisa za serijske publikacije.

Ukupan broj zapisa u lokalnoj bazi Biblioteke, zaključno sa 2012. godinom, iznosi **175103**.

Pregled ostvarenih rezultata

Obrada i redakcija monografskih publikacija

U Odjeljenju za stručnu obradu bibliotečkog materijala radilo se na kreiranju zapisa za monografske publikacije u elektronski katalog. Nastavilo se sa radom na retroaktivnom unosu zapisa u elektronski katalog za monografske publikacije iz osnovnog fonda (II signatura). Na ovim poslovima radio jedan bibliotekar i jedan viši knjižničar.

Kao i prethodnih godina, najveći priliv publikacija je bio putem obaveznog primjerka iz Srbije i Vojvodine, tako da su zapisi najčešće preuzimani putem COBISS.Net-a, a za manji broj publikacija rađen je inicijalni zapis (višetomne

publikacije). Ovi poslovi su se odvijali u Prijemnom odjeljenju, a bila su uključena tri knjižničara.

Nastavilo se sa radom na retroaktivnom unosu zapisa u elektronski katalog za monografske publikacije iz osnovnog fonda (II signatura).

Obrada serijskih publikacija

Jedan bibliotekar-redaktor je radio na unosu zapisa za nove naslove serijskih publikacija, kao i na dopunjavanju obrađenih naslova sa novoprispjelim brojevima. Nastavilo se sa unosom tekućih brojeva u elektronski katalog za crnogorske dnevne novine (*Vijesti i Dnevne novine*). Radilo se i na izradi CIP-zapisa. U ovoj godini je bibliotekar-redaktor koji radi na serijskim publikacijama stekao zvanje magistra bibliotekarstva.

Obrada posebnih zbirki

Zbirka muzikalija, fonodokumenata i audiovizuelne građe

Jedan bibliotekar - redaktor je radio na kreiranju zapisa u elektronski katalog za notni materijal (štampane muzikalije) kao i na preuzimanju zapisa putem COBISS.Net-a. Preuzeti zapisi su se redigovali. Ukupan broj unešenih zapisa u ovoj godini iznosi 1030 bibliografskih jedinica. Radilo se na preuzimanju, odnosno kreiranju zapisa za notni materijal (štampane muzikalije). Preuzeti zapisi su se redigovali. Stare signaturne naljepnice su zamijenjene novim. Takođe su štampane naljepnice na termalnom štampaču za ovu građu, a u knjigoveznici su po potrebi rađene pokretne korice za lakši i bezbjedniji smještaj.

Kartografsko geografska zbirka

Jedan bibliotekar – redaktor radio je na unosu zapisa u elektronski katalog za presavijene karte (signaturne oznake Kr I) kao i na preuzimanju zapisa putem COBISS.Net-a. Preuzeti zapisi su se redigovali. Ukupan broj unešenih zapisa u ovoj godini iznosi 1250. Nastavilo se sa unosom zapisa za presavijene karte (signaturne oznake Kr I). Pojedini zapisi su redigovani. Štampane su se i lijepile naljepnice sa termalnog štampača. Iz Muzejskog odjeljenja preuzeto je 867 razglednica, 34 dopisnice i 33 fotografije. U cilju popunjavanja fonda, uspostavljena je saradnja sa svim turističkim organizacijama iz Crne Gore. Evidentirane su brojne posjete ovoj zbirci, a registrovano je tri korisnika. Televizija Crne Gore je u okviru serijala „Kulturno nasljeđe Crne Gore“, snimila emisiju o starim razglednicama iz fonda Kartografsko-geografske zbirke.

Radilo se na odabiru građe za digitalizaciju kao i za potrebe Konzervatorske službe. Digitalizovano je 76 starih razglednica i jedan atlas, dok je konzervirano 8 geografskih karata.

Zbirka rukopisa i dokumenata

Krajem prošle godine počelo se sa preseljenjem Rukopisne zbirke, tačnije rukopisne zaostavštine Čeda Vukovića (4656). Ovaj materijal je prenijet u namjenski opremljenu prostoriju za smještaj i korišćenje. Građa se iz postojećih fascikli prebacivala u nove koverta, koje su odložene u 21 kutiju od beskisjelog papira u cilju boljeg čuvanja ove specifične građe). Građa se iz postojećih fascikli prebacivala u nove koverta,

odnosno kutije od beskisjelog papira koje su nabavljene radi zaštite ove specifične građe). Prilikom pružanja informacija korisnicima, pregledano je oko 2.000 dokumenata (pet istraživača), od čega je kopirano ili skenirano 106 dokumenata. Vršena je i provjera građe na zahtjev 15 korisnika koji su se obratili putem telefona. Radilo se na odabiru građe za digitalizaciju, kao i za potrebe Konzervatorske službe. Digitalizovano je 12 rukopisa (na 10 rukopisa urađena konzervacija). Obradeno je 37 najstarijih dokumenata (u Wordu-u), s obzirom da u COBISS-u ne postoji mogućnost izrade zapisa za ovu specifičnu građu.

CIP zapis monografskih publikacija

Broj zahtjeva crnogorskih izdavača za izradu CIP zapisa, dodjelu ISBN brojeva, uključivanje u ISBN bazu podataka i dodjelu bar koda bio je na nivou prošlogodišnjeg. Urađeno je 995 CIP-zapisa, dodijeljeno 993 ISBN broja, uključeno 89 izdavača u ISBN bazu i izrađena 964 bar-coda.

Izrađeni su i poslani podaci (2011) za crnogorske izdavače za PIID (Adresar izdavača uključenih u sistem ISBN). Podaci su upućeni u sjedište Međunarodne ISBN agencije u Londonu i biće uključeni u najnovije godišnje izdanje PIID-a.

Takođe se vršilo arhiviranje zahtjeva za izradu CIP-a u odgovarajuće registre, ispisivanje računa za izrađene CIP zapise, praćenje uplata, prosljeđivanje prispjelih zahtjeva za izradu CIP-a službi za digitalizaciju na arhiviranje (u PDF-u ili na CD).

Edukacija

- U Odjeljenju je vršena obuka dva pripravnika. Obuku je vršio rukovodilac Odjeljenja;
- Kurs Upotreba programske opreme COBISS3/Fond pohađale su: Natalija Bokan, Sanja Martinović, Snežana Vojvoda i Željka Ivanović.
- Radionici Digitalni arhiv Univerziteta Crne Gore – PHAIDRA prisustvovao je rukovodilac Odjeljenja);
- 78. Generalnoj skupštini i konferenciji Međunarodne federacije bibliotečkih udruženja i institucija (IFLA), održane u Helsinkiju, prisustvovao bibliotekar – redaktor Vesna Kovačević;
- 3. Regionalnom ISBN sastanku u Zagrebu, prisustvovao bibliotekar-redaktor Dragana Mirković.

Ostali poslovi

- Za potrebe korisnika donošene su publikacije iz dijela muzejskog fonda smještenog na III spratu depoa, a poslije korišćenja i vraćene na mjesto.
- Izrada statističkih podataka za MONSTAT.
- Rad u Komisiji za procjenu i otkup građe.
- Rad u Komisiji za javne nabavke.
- Rad na izložbi Stara i rijetka knjiga.
- Rad u Komisiji za dodjelu licenci.
- Rad u Radnoj grupi koja se bavi problemima stručne obrade bibliotečkog materijala (evidentiranje problema i pronalaženje rješenja).
- Rad u Komisiji za izradu zapisnika o fondu CNB.

- Tehnička obrada knjiga, ispisivanje kontrolnih listića, štampanje naljepnica na termalnom štampaču.

Prilog: Tabelarni pregled ostvarenih poslova

Obrada bibliotečke građe u elektronskom katalogu

Katalogizacija	3712 zapisa
Klasifikacija	3550 zapisa
Predmetizacija	3119 zapisa
*Preuzimanje zapisa putem COBISS.Neta (tekući priliv)	5147 zapisa
Preuzimanje zapisa putem COBISS.Neta (retroaktivan unos)	2964 zapisa
Lokacijski podaci	300 zapisa

**Napomena:* Na preuzimanju zapisa putem COBISS.Net-a iz drugih baza za tekući priliv radilo se u Prijemnom odjeljenju. Ove poslove su obavljala tri knjižničara sa licencom iz Prijemnog odjeljenja.

Redakcija bibliotečke građe u elektronskom katalogu

Redakcija kataloške obrade	2494 zapisa
Redakcija UDK indeksa	2449 zapisa
Redakcija predmetnih odrednica	2233 zapisa

CIP zapis monografskih publikacija

Izrada CIP-a	995 zapisa
Uključivanje izdavača u ISBN bazu	89
Dodjela ISBN	993
Izrada bar-coda	964

Obrada serijskih publikacija u elektronskom katalogu

Novi naslova	9 (1989brojeva)
Postojeći naslovi	482(2355 brojeva)
Izrada CIP – zapisa	29

Preuzeto iz Prijemnog odjeljenja za zbirke

CD muzički.....	50
CD ostalo.....	80
Zvučne kasete.....	2
Karte.....	8

Atlasi.....	4
Razglednice.....	76
DVD (filmovi).....	12

MUZEJSKO ODJELJENJE

Rukovodilac: Slavica Glendža

U Muzejskom odjeljenju se obavljaju poslovi na prikupljanju, obradi, smještaju i korišćenju publikacija koje po utvrđenom kriterijumu pripadaju fondu "Montenegrine" ili "Черногорике" (crnogorska knjiga i crnogorska periodika). Odjeljenju pripada i Zbirka stare i rijetke knjige i sedam legata. Smješteno je na drugoj lokaciji od glavne zgrade Nacionalne biblioteke Crne Gore „Đ. Crnojević“, u zdanju bivšeg Francuskog poslanstva, koje se nalazi u veoma lošem stanju i zahtijeva sveobuhvatnu rekonstrukciju.

Rad u odjeljenju obavljaju pet izvršilaca: rukovodilac Odjeljenja, 1 bibliotekar savjetnik, 1 bibliotekar-redaktor, 1 viši samostalni knjižničar i 1 samostalni knjižničar. U njemu su privremeno raspoređeni još dva bibliotekara i jedan samostalni knjižničar, zbog rada na stručnoj obradi monografskih publikacija legata, unosu inicijalnih zapisa monografskih publikacija legata u elektronski katalog, kao i za rad na kompletiranju nekompletnih naslova tekućih časopisa. U zgradi je smještena, takođe privremeno, Konzervatorsko-restauratorska radionica sa tri izvršioca, zbog rada na zaštiti stare i rijetke knjige.

Program rada Muzejskog odjeljenja za 2012. godinu je realizovan. Najznačajniji realizovani djelovi Programa su: nastavak rada na reorganizaciji i novoj prezentaciji fondova Muzejskog odjeljenja; izmještanje i kontrola brojčanog stanja tekućih crnogorskih novina (1946-2010) fonda „Montenegrina“, ukupno kontrolisano 180 signaturnih brojeva (MH-382 do MH-759) i izmješteno oko 600 tomova; reorganizacijom i novom prezentacijom tekućih crnogorskih časopisa (1946-2011); izmještanjem tekućih časopisa (signaturni brojevi MЧ-86 do MЧ-437), iz prizemlja u prostoriju na spratu objekta u adekvatne drvene ormare (20); izmještanjem monografskih publikacija fonda „Montenegrina“, u prizemlje objekta (2000); novom prezentacijom stare i rijetke knjige; uređivanje izložbenog prostora; rad na kompletiranju stare crnogorske periodike (2 nasl., 10 br.), dobijenih poklonom i kupovinom; rad na stručnoj obradi monografskih publikacija sa redakcijom legata Nikole Đonovića (obrađen legat), dr Pavla Mijovića i Dušana Gvozdrenovića za elektronski katalog; rad na inicijalnim zapisima monografskih publikacija legata dr Nika S. Martinovića (obrađen legat), dr Dušana J. Martinovića (obrađen legat) i Radivoja Lole Đukića, za elektronski katalog; tekući poslovi na popunjavanju fondova, preuzimanje periodičnih publikacija, njihovo evidentiranje-kartoniranje, adresiranje, tehnička obrada, reklamiranje nekompletnih naslova; realizacija izložbe fotografija „Spojimo niti s prirodom“, u saradnji sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma; priprema izložbe i izrade legendi i predgovora za katalog „Rariteti u fondovima CNB“; rad na izboru građe za izložbu „Bibliofilska izdanja“ (za Sajan knjiga u Podgorici); rad na izradi legendi za digitalizovane naslove stare crnogorske periodike; nastavljen rad na izboru građe za mikrofilmovanje i digitalizaciju stare crnogorske periodike, prema napravljenom Planu; rad na Izveštajima o godištima, brojevima i zatečenom stanju starih crnogorskih časopisa (početna slova O, P, R, S, T, U i C), ukupno 22 naslova, za potrebe digitalizacije i mikrofilmovanja; rad na zaštiti stare i rijetke knjige; realizacija Projekta povezivanja konzerviranih-restauriranih knjiga iz Zbirke stare i rijetke knjige u adekvatne kožne poveze, ukupno 208 knjiga, angažovanjem stručnjaka iz Republike Srbije, finansiran iz posebnih sredstava; realizacija Projekta prepoveza

laminiranih svesaka „Glasa Crnogorca“, (sign. MH-16, god.1873-1922.), ukupno 40 sv., povezivanje kaširanih brojeva „Narodne misli“ (sign. MH-39, god.1906-1907), ukupno 41 br., 1 sv., rad na povezu knjige „Crnogorski i hercegovački vojnici...“(M-15959), takođe angažovanjem stručnjaka iz Republike Srbije; rad na novom smještaju i tehničkoj obradi leksikografske građe legata dr P. Šoća (20 kutija sa poklopcima)...

U okviru Programa edukacije kadrova NBCG, tri bibliotekara i jedan samostalni knjižničar iz Odjeljenja su pohađali kurs „COBISS3/Fond“.

U Zbirci stare i rijetke knjige su nastavljeni poslovi na stručnoj obradi i redakciji stare i rijetke štampane knjige u elektronski katalog; izdvajanje oštećenih primjeraka za konzervaciju i restauraciju; utvrđivanje rijetkosti za knjige iz spiskova za otkupljivanje publikacija i dr.

Rađeno je u sa kandidatima za polaganje stručnog bibliotekarskog ispita, u različitim komisijama... Kontinuirano su obavljani poslovi usluživanja korisnika, mada je većim dijelom godine čitaonica Odjeljenja bila zatvorena, zbog rada na reorganizaciji i novoj prezentaciji fondova.

Urađeno je i hoblovanje i lakiranje parketa u 5 prostorija u prizemlju i na spratu zgrade bivšeg Francuskog poslanstva.

Od planiranih poslova, nije realizovano kompletiranje monografskih publikacija fonda „Montenegrine“ povlačenjem publikacija iz osnovnog fonda Biblioteke.

Pregled ostvarenih rezultata

Popunjavanje fondova	
-Obavezni crnogorski primjerak	725 monog. publik.; 219 nasl. časopisa; 225 nasl. novina; 5 nasl. dnevnih novina;
-Pokloni	11 nasl. časopisa; 3 nasl. novina; 1 nasl. starih časopisa; 4 knjige;
Monografske publikacije	
-Inicijalni zapisi monog. publik. legata dr N.S. Martinovića	9 novih zapisa; 2 lok. podataka;
-Obrada monog. publik. u elektronskom katalogu sa redakcijom-legat dr N.S. Martinovića (višetomne publikacije)	6 novih zapisa;
-Inicijalni zapisi monog. publik. legata dr D. J. Martinovića	298 novih zapisa; 192 preuzeta zapisa; 663 lok. podataka;
-Obrada monog. publik. u elektronskom katalogu sa redakcijom-legat dr D. J. Martinovića (vištomne publikacije)	32 nova zapisa; 24 lok. podataka;
-Obrada monog. publik. u elektronskom katalogu-legat dr P. Mijovića (kataloška, udk i predmetna)	281 novih zapisa; 159 preuzetih zapisa; 39 lok. podataka;
-Obrada monog. publik. u elektronskom katalogu sa redakcijom-legat N. Đonovića (kataloška, udk, predmetna)	150 novih zapisa; 8 preuzetih zapisa; 5 lok. podataka;

-Obrada monog. publik. u elektronskom katalogu sa redakcijom-legat N. Đonovića (kataloška, udk)	9 novih zapisa; 5 lok. podataka;
-Obrada monog. publik.u elektronskom katalogu sa redakcijom-legat D.Gvozdenovića (kataloška,udk i predmetna)	366 novih zapisa; 37 preuzetih zapisa;
Obrada monog. publik.u elektronskom katalogu sa redakcijom-legat D. Gvozdenovića (kataloška, udk)	32 nova zapisa; 4 preuzeta zapisa; 10 lok. podataka;
-Inicijalni zapisi monog. publik. legata R. L. Đukića	5 novih zapisa; 52 preuzeta zapisa; 64 lok. podataka;
-Obrada monog. publik. u elektronskom katalogu sa redakcijom-legat R. L. Đukića (višetomne publikacije)	6 novih zapisa; 2 lok. podatka;
-Cobiss3/katalogizacija(testna baza)	509 preuzetih zapisa; 509 lok podataka;
Periodične publikacije	
-Upisano u inventar novih naslova novina	2
-Upisano u inventar novih naslova časopisa	
-Evidentiranje(kartoniranje), adresiranje, signiranje, tehnička obrada, magaciniranje dnevnih novina	5 nasl.; 2196 br.; 588 br. dodataka; 86 napomena;
-Evidentiranje(kartoniranje), adresiranje, signiranje, tehnička obrada, magaciniranje tekućih novina	225 nasl.; 1643 br.; 18 br. dodataka; 78 napomene;
-Evidentiranje(kartoniranje), adresiranje, signiranje, tehnička obrada, magaciniranje časopisa	219 nasl.; 471 br.; 2 br. dodataka; 95 napomene;
-Stavljeno u pokretne korice časopisa magacinirano, adresirano	2 nasl.
-Stavljeno u pokretne korice nekompletiranih naslova tekućih novina, adresirano i magacinirano	
-Povezano tekućih novina	211 sv.
-Provjera, kompletiranih naslova novina s poveza tehnička obrada, adresiranje, magaciniranje	211 sv.
Spakovano i poslano na povez	132 nasl.(izdvojenih izmještanjem i kontrolom brojčanog stanja tekućih novina)

Korišćenje bibliotečkog materijala	
-Korisnika	136
-Broj posjeta korisnika	357
-Izdato na korišćenje, zaduženo, razduženo, magacinirano:	
-Knjiga	156
-Časopisa	442 sv.
-Novina	457 sv.
-Arhivskih kutija iz legata	6 kutija (18 fasc.)
-Kutija sa fotografijama	
-Razglednice	926
-Albuma sa fotografijama	
-Informacija (451)	
Fotokopiranje	
-Format A-4	1143 str.;
-Format A-3	301 str.;
Zbirka stare i rijetke knjige	
-Stručna obrada monog. publik.u elektronskom katalogu sa redakcijom	24 nova zapisa; 88 preuzeta zapisa; 22 lok. podataka;
-Identifikacija stare knjige	3
-Signiranje rijetke knjige	46
-Za konzervaciju-restauraciju izdato i zaduženo knjiga	79
-Izrada dokumentacionih kartona	25
-Povezivanje konzerviranih-restauriranih knjiga	208
Rad sa korisnicima	
-Broj korisnika	7
-Broj posjeta korisnika	7
-Izdato, zaduženo, razduženo i magacinirano publikacija	25 knj.
-Bibliografske informacije	15

BIBLIOGRAFSKO ODJELJENJE

Rukovodilac: Milorad Milović

U Bibliografskom odjeljenju se obavljaju poslovi na izradi nacionalne tekuće bibliografije monografskih publikacija i bibliografija priloga iz serijskih publikacija i zbornika radova. Aktivnosti Odjeljenja su se u 2012. godini odvijali u skladu sa godišnjim programom rada. Rađeno je na Tekućim crnogorskim bibliografijama knjiga za 2009, 2010, 2011 i 2012. godina, prikupljanjem novih zapisa, koji po kriterijumima i periodu pripadaju ovim bibliografijama. Za ove bibliografije vršeno je i preuzimanje zapisa putem COBISS.Net-a za publikacije koje nedostaju NBCG, a po kriterijumima pripadaju zbirci *Montenegrina*. Nastavljen je rad na kreiranju novih zapisa za članke iz crnogorske periodike (časopisi, revijalna izdanja i novine) i zbornika radova.

Rad u Odjeljenju obavlja pet izvršilaca: rukovodilac Odjeljenja – bibliotekar savjetnik i četiri – viša bibliotekara. Realizacija plana je tekla otežano, zbog višemjesečnog angažovanja rukovodioca Odjeljenja i jednog bibliografa na poslovima koji nijesu obuhvaćeni programom rada. Odjeljenje je ostvarilo zadovoljavajuće rezultate, jer su realizovani svi poslovi predviđeni Programom rada za 2012. godinu.

U protekloj godini objavljena su tri rukopisa tekućih bibliografija – dva monografskih publikacija i bibliografija priloga iz serijskih publikacija i zbornika. Rukopisi su objavljeni u elektronskom formatu i postavljeni (publikovani) su na sajtu Biblioteke. To su sljedeći rukopisi: *Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2006*, obima 1835 bibliografskih jedinica i *Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2009*, obima 1886 bibliografskih jedinica, te *Crnogorska bibliografija : prilozi iz serijskih publikacija i zbornika : 2011*, sa 4914 bibliografskih jedinica. Ove bibliografije su dostupne na sajtu: www.cnbdigitalnabibliografija.me.

Uporedo sa ovim poslovima za Tekuću bibliografiju članaka – 2012. godina kreirano je 2390 novih zapisa. Istovremeno, kumulirani su zapisi za rukopise tekućih bibliografija knjiga za 2010, 2011 i 2012. godinu. Broj prikupljenih zapisa po godinama je sljedeći: 2010-338, 2011-280 i 2012-163 zapisa. Takođe, kumulirani su zapisi i za retrospektivnu bibliografiju knjiga – period 1995-2001. godina. Ukupno je do sada prikupljeno 9217 zapisa. U protekloj godini kumulirano je 77 novih zapisa. Broj zapisa po godinama je sljedeći: 2001-1368, 2000-1398, 1999-1200, 1998-1417, 1997-1373, 1996-1368 i 1995-1093.

Pregled ostvarenih rezultata

Instaliranjem programa za automatsko kreiranje web prezentacije tekućih bibliografija, omogućeno je automatsko konvertovanje ispisa iz COBISS baze tekućih bibliografija koje u *html* formatu sadrže niz fajlova i čine web prezentaciju unijete bibliografije, odnosno njeno elektronsko izdanje. Tako je prestala potreba za štampanjem pripremljenih rukopisa bibliografija. Na ovaj način dolazi do uštede značajnih finansijskih sredstava na ime troškova štampanja. Rukopis tekuće *Crnogorske bibliografije : monografske bibliokacije : 2006*, već je objavljen u štampanom obliku 2008. godine. Ove godine pripremljeno je njegovo dopunjeno izdanje i publikovano u

elektronskom izdanju. Rukopis je obima 1835 bibliografskih jedinica i postavljen je na sajtu Biblioteke u maju ove godine.

Rukopis tekuće *Crnogorske bibliografije : monografske publikacije : 2009*, obima 1886 bibliografskih jedinica je završen. Potrebne radnje oko pripreme ovog rukopisa su završene u planiranom roku. Nakon završenog kumuliranja zapisa urađeno je više probnih ispisa, na kojima su izvršene brojne intervencije (sortiranje UDK brojeva i grupa, dotjerivanje ispisa bibliografije u odnosu na indikatore, kao i provjera i korekcija drugih podataka na zapisima i ispisima). Na kraju, uz podršku programa sa automatsko kreiranje web prezentacije, urađeno je elektronsko izdanje ove bibliografije. Bibliografija je u novembru tekuće godine postavljena na web sajtu Biblioteke.

Tokom 2012. godine povremeno je vršeno kumuliranje zapisa za Tekuću bibliografiju knjiga za 2010, 2011 i 2012. godinu, koji po kriterijumima i periodu pripadaju ovim bibliografijama. Postoji više izvora iz kojih se kumuliraju zapisi kao što su: pregledanje baze urađenih CIP zapisa u Biblioteci i evidentiranje nedostajućih naslova; kontinuirano praćenje objavljenih crnogorskih naslova (promocije, prikazi...) iz dnevne štampe; pregled elektronskih izdanja tekućih bibliografija zemalja iz okruženja i preuzimanje odgovarajućih zapisa putem COBISS.Net-a; pregledanje sajamskih kataloga i sl.

Na ovaj način se došlo do preciznih informacija o priličnom broju knjiga koje su publikovane u Crnoj Gori i van nje, koje Biblioteka još nije dobila, a po kriterijumima pripadaju zbirci *Montenegrina* i neophodno ih je nabaviti. U protekloj godini evidentirano je **730** deziderata, tj. toliki je broj nedostajućih naslova za zbirku *Montenegrina*. U neposrednim kontaktima sa autorima, izdavačima i štamparima došli smo do informacija u vezi publikovanja traženih knjiga. Na osnovu ovakve komunikacije, dio nedostajućih naslova knjiga je nabavljen. Ostali naslovi koji nedostaju su registrovani kao deziderati u elektronskom katalogu Biblioteke. Formirana baza deziderata će korisno poslužiti Odjeljenju za popunjavanje, korišćenje i čuvanje fondova za nabavku nedostajućih naslova. U neposrednim kontaktima sa autorima rukovodilac Odjeljenja je uspio da sakupi 37 naslova u 47 primjeraka, kao poklon za zbirku *Montenegrina*. Urađen je i spisak tih naslova.

Poznato je da veliki broj crnogorskih stvaralaca živi i radi van Crne Gore, a naročito u Srbiji i Bosni i Hercegovini. Njihova djela su uglavnom popisana i sastavni su djelovi tekućih bibliografija zemalja u kojima žive. Pregledanjem elektronskih izdanja tekućih bibliografija zemalja u okruženju (Srbija, Bosna i Hercegovina, Slovenija i Makedonija) dolazimo do značajnog broja zapisa crnogorskih autora ili autora koji su pisali o Crnoj Gori. Ovi zapisi su putem COBISS.Net-a preuzeti i, uz izvjesne korekcije, priključeni crnogorskoj tekućoj bibliografiji knjiga. Broj preuzetih zapisa na ovaj način iznosi oko 25-30% ukupnog korpusa tekuće bibliografije za svaku godinu.

Rađeno je i na kumuliranju novih zapisa za tekuću bibliografiju knjiga koje su već publikovane – period 2002-2006. godina. Izvjestan broj knjiga Biblioteka je dobila nakon objavljivanja ovih tekućih bibliografija. Zapisi ovih knjiga su naknadno kumulirani i raspoređeni u odgovarajuće godine izlaženja. Zahvaljujući odgovarajućem programu za kreiranje elektronskog izdanja, moguće je uraditi, pored već štampanog i elektronska izdanja, koja će biti dopunjena novim zapisima. Ukupan broj novih zapisa koji su kreirani u tekućoj godini za period 2002-2006. godina iznosi 459 bibliografskih jedinica. Do sada je za ovaj period kreirano ukupno 7640 zapisa.

U proteklom periodu povremeno su prikupljeni zapisi za tekuće bibliografije knjiga za 2010, 2011 i 2012. godinu. Ukupno je kumulirano 781 zapisa. Po godinama broj zapisa je sljedeći: 2010-**338**, 2011-**280** i 2012-**163**.

Tekuća bibliografija : prilozi iz serijskih publikacija i zbornika : 2011 i 2012.

Tekuća *Crnogorska bibliografija : prilozi iz serijskih publikacija i zbornika : 2011*, obima 4914 bibliografskih jedinica je završena. Nakon završetka kreiranja zapisa za ovu bibliografiju uslijedila je izrada više probnih ispisa na kojima su dva bibliografa i rukovodilac Odjeljenja uradila brojne intervencije (sortiranje UDK brojeva i grupa, ujednačavanje odrednica i pododrednica – predmetnih i imenskih i sl.), u cilju pripreme rukopisa za publikovanje. Sve potrebne radnje su izvršene u planiranom roku. Uslijedila je izrada elektronskog izdanja ove bibliografije uz podršku programa za automatsko kreiranje web prezentacije tekućih bibliografija. Ova bibliografija je postavljena na web sajtu Biblioteke u novembru tekuće godine.

Istovremeno, nastavljen je rad na Tekućoj bibliografiji članaka za 2012. godinu, popisom priloga iz crnogorskih časopisa, revijalnih izdanja, zbornika radova i dnevnog lista *Pobjeda*. Prilozi iz časopisa i zbornika radova su popisivani bez selekcije, dok su za odabir članaka iz *Pobjede* i revijalnih izdanja korišćeni *Kriterijumi za odabir priloga iz crnogorske periodike*, koji podrazumijevaju strožiju selekciju priloga. To je neophodno iz razloga što dnevni listovi i revijalna izdanja obiluju brojnim priložima, pa je potrebno popisati samo one najznačajnije. U proteklom periodu popisani su prilozi iz svih crnogorskih časopisa i revijalnih izdanja koji su u Biblioteku pristigli u periodu januar-decembar 2012. godine. Popisivani su prilozi iz 66 naslova časopisa i novina i 1 zbornika radova. Do sada je za ovu bibliografiju kreirano 2390 zapisa.

Retrospektivna bibliografija 1494-1994 i 1995-2001.

Višetomnoj ediciji *Crnogorska bibliografija 1494-1994.*, obima 32 knjige priključena je ove godine još jedna značajna bibliografija. Radi se o *Crnogorskoj bibliografiji knjiga o Crnoj Gori na jezicima naroda i nacionalnih manjina sa prostora SFRJ – do 1994. godine*, autora Radisava Čajića. Bibliografija je objavljena kao prva knjiga u okviru IV toma. Radi se o veoma značajnom rukopisu koji sadrži 3815 bibliografskih jedinica, čijim publikovanjem je znatno kompletiran IV tom ovog kapitalnog projekta. U fazi pripreme ovog rukopisa za štampu, rukovodilac Odjeljenja je uradio redigovanje ukupnog korpusa bibliografije, kao redigovanje i korekturu registara.

Digitalizacija Crnogorske bibliografije 1494-1994.

Projekat izrade *Digitalne Crnogorske bibliografije 1494-1994. godine* započeo 2011. godine, nastavljen je i uspješno završen u junu tekuće godine. Realizacija ovog projekta je podrazumijevala digitalizaciju svih do sada objavljenih svezaka crnogorske retrospektivne bibliografije, obima 32 sveske u okviru četiri toma, zatim kreiranje baze podataka za pretraživanje, kreiranje pretraživača povezanih sa bazom i skeniranom građom, izradu OCR čitača registara, kreiranje sistema za redakciju i kontrolu i sl. Cilj ovog projekta je, da se putem elektronskog izdanja koje je promovisano u Biblioteci, a zatim i postavljeno na njenom sajtu krajem juna 2012. godine, omogući *on line* pristup i pretraživanje putem interneta ove značajne edicije. *Digitalna Crnogorska bibliografija 1494-1994. godina* je dostupna na portalu www.cnbdigitalnabibliografija.me.

Interesovanje korisnika za *Digitalnu Crnogorsku bibliografiju 1494-1994*. je na zavidnom nivou. U periodu od 1. jula do 31. decembra 2012. godine registrovane su 1702 posjete ovom sajtu.

Osim *on line* izdanja, rađeno je i na izradi DVD izdanja digitalizovane *Crnogorske bibliografije 1494-1994*, koji će sadržati skenirane tekstove svih 32 toma do sada objavljenih bibliografija, sa pretraživačima koji su povezani sa registrima svakog toma posebno i skeniranom građom tih bibliografija. Poslovi oko DVD izdanja su u završnoj fazi i biće publikovano početkom sljedeće godine. Za oba ova izdanja urađen je Uvodni tekst, kao i odgovarajući pretraživači. Takođe, urađeni su i odgovarajući prevodi na engleskom jeziku, u cilju lakšeg pretraživanja za korisnike.

Nakon postavljanja *on line* izdanja *Crnogorske bibliografije 1494-1994* na sajt Biblioteke, rukovodilac Odjeljenja je kroz programski segment *Redakcija* radio na redigovanju Registara autora i Imenskog registra. S obzirom da se ovi registri najčešće koriste, dat je prioritet redakciji ovih registara. U proteklom periodu urađena je redakcija Registara autora za 24 knjige. Ukupno je u ovim tomovima redigovano 72.780 odrednica. Takođe, urađena je i redakcija Imenskih registara za pet knjiga ove edicije. Ukupno je redigovano 5480 odrednica.

Nastavljen je rad i na retrospektivnoj bibliografiji monografskih publikacija – period 1995-2001. godina, kumuliranjem zapisa za pomenuti period. Ukupno je kumulirano 59 novih zapisa u prošloj godini. Broj zapisa po godinama je sljedeći: 2001-**1368**, 2000-**1398**, 1999-**1200**, 1998-**1417**, 1997-**1373**, 1996-**1368** i 1995-**1093**. Ukupan broj zapisa za period 1995-2001. godina iznosi 9217 bibliografskih jedinica.

Edukacija i instruktorski rad

Jedan bibliograf je u maju uspješno završio postdiplomske studije i stekao zvanje magistra bibliotekarstva i informacionih nauka. Rukovodilac Odjeljenja je učestvovao na 11. Konferenciji „Nove tehnologije i standardi : digitalizacija nacionalne baštine“, koja je održana na Matematičkom fakultetu u Beogradu, krajem septembra prošle godine, na kojoj je zajedno sa Nenadom Jeremićem imao zapaženo izlaganje o projektu *Digitalizacija Crnogorske bibliografije 1494-1994. godina*.

U novembru prošle godine rukovodilac Odjeljenja je učestvovao na 18. *Susretima bibliografa u spomen na dr Georgija Mihailovića*, na kojim je imao izlaganje o *Bibliografskom vjesniku*, povodom značajnog jubileja ovog časopisa. Rukovodilac Odjeljenja je pohađao kurs COBISS3/Preuzimanje zapisa za fond, koji je održan u decembru prošle godine.

Ostali poslovi i aktivnosti

Osim poslova predviđenih Programom rada, nije zanemarljiv učinak koji je ostvaren i na drugim radnim zadacima koji nijesu planirani, a koji su u određenom periodu označeni kao prioritetni u Biblioteci. Rukovodilac Odjeljenja je u periodu od 13. februara do 30. juna, pored redovnih poslova bio angažovan i kao v.d. rukovodioca Muzejskog odjeljenja. Zbog toga je bio znatno povećan obim posla, pa je realizacija planiranih radova bila veoma otežana. Jedan bibliograf je od aprila do kraja godine bio angažovan na poslovima koordinatora za projekte iz Programa zaštite kulturnih dobara i digitalizacije u Nacionalnoj biblioteci. Osim ovih, obavljani su i drugi poslovi: u Komisiji za procjenu i otkup građe; u Komisiji za polaganje stručnih bibliotekarskih ispita;

učestvovanje na sajmovima knjiga u Podgorici i Beogradu; sastavljanje godišnjih i polugodišnjih izvještaja o radu, te programa rada Odjeljenja, kao i drugi administrativni poslovi.

Tabelarni pregled ostvarenih rezultata

1.	Obrada monografskih publikacija u elektronskom katalogu (katalogizacija, klasifikacija i predmetizacija)	2
2.	Obrada članaka u elektronskom katalogu (katalogizacija, klasifikacija i predmetizacija)	3592
3.	Obrada članaka u elektronskom katalogu (katalogizacija i predmetizacija)	414
4.	Preuzimanje zapisa članaka iz COBIB.CG	74
5.	Preuzimanje zapisa monografskih publikacija putem COBISS.Net-a	434
6.	UDK klasifikacija članaka	875
7.	Pregledanje elektronskog izdanja <i>Bibliografije Srbije</i> radi evidentiranja djela crnogorskih autora	12650
8.	Upoređivanje označenih zapisa iz <i>Tekuće bibliografije Srbije</i> sa elektronskom bazom COBIB.CG	750
9.	Evidentiranje bio-bibliografskih podataka za novootkrivene crnogorske autore	132
10.	Evidentiranje knjiga deziderata za zbirku <i>Montenegrina</i>	730
11.	Redakcija odrednica Autorskih registara <i>Digitalne Crnogorske bibliografije 1494-1994</i>	72780
12.	Redakcija odrednica Imenskih registara <i>Digitalne Crnogorske bibliografije 1494-1994</i>	5480

ODJELJENJE ZA RAZVOJ BIBLIOTEČKE DJELATNOSTI

Rukovodilac: Vjenceslava Ševaljević

Odjeljenje za razvoj bibliotečke djelatnosti obuhvata tri segmenta: COBISS centar Crne Gore, Matičnu službu i Centar za mikrofilmovanje i digitalizaciju.

U Odjeljenju je stalno zaposleno 10 izvršilaca, i to: rukovodilac, 3 bibliotekara redaktora, 3 sistem inženjera, 1 koordinator za mikrofilmovanje, 1 koordinator za digitalizaciju i 1 operater mikrograf. U skladu sa važećim Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Biblioteci upražnjeno je radno mjesto operatera-mikrografa. Tokom godine, usljed bolovanja duže su odsustvovala dva izvršioca - sistem inženjer i operater mikrograf.

COBISS CENTAR CRNE GORE

Projekat Virtuelna biblioteka Crne Gore

Uzajamna bibliografska baza podataka COBIB.CG na dan 31.12.2012. godine je sadržala **289.951**, dok je lokalna baza CNB sadržala **175.103** bibliografskih zapisa.

U skladu sa Zakonom o bibliotečkoj djelatnosti (čl. 38, tačka 2) obavezno je uključivanje u BIS svih narodnih biblioteka, i s tim u vezi su pokrenute aktivnosti kako bi se biblioteke podsjetile na ovu zakonsku obavezu. Međutim, u toku ove godine **nijedna** biblioteka nije uključena u sistem COBISS.CG.

Planirani kurs Korišćenje Programске opreme COBISS.2/Katalogizacija – Početni, u martovskom i oktobarskom roku nije održan, zbog nedovoljnog broja prijavljenih polaznika.

Redaktor uzajamnog kataloga je poslao ukupno **97** dopisa bibliotekama članicama sistema COBISS.CG (u vezi sa razrješavanjem duplikata i kontrolom kvaliteta bibliografskih zapisa). Najintenzivnije su kontrolisane baze podataka sljedećih biblioteka: Univerzitetska biblioteka - UBPG, Biblioteka Pravnog fakulteta - PRFPG, Gradska biblioteka Kotor - GBKO, Narodna biblioteka Bar - NBBR, Narodna biblioteka »Stevan Samardžić« Pljevlja - NBPLJ, Biblioteka Crnogorske akademija nauka i umjetnosti - CANU, Narodna biblioteka »Radosav Ljumović« Podgorica - NBPG, Gradska biblioteka i čitaonica Herceg Novi – GBHN.

Izvršena je redakcija baze Narodne biblioteke Bijelo Polje – NBBP. Pri tome je redigovano **28** zapisa, kao i redakcija baze podataka Narodne biblioteke iz Nikšića, u koju je uneseno **samo 27 novih zapisa u 2012. godini**, od kojih je redigovano 8.

Za brisanje je označeno **98** duplikata, a komandom EDIT/HOST u uzajamnoj bazi podataka popravljeno je **215** zapisa u kojima su uočene greške prilikom redakcije baze COBIB.CG.

Stručni saradnik za kontakt sa članicama sistema COBISS je bio u stalnom kontaktu sa članicama sistema i sa IZUM-om iz Maribora (ukupno **78** pismenih zahtjeva je prosljeđeno IZUM-u, koji su uz stručnu pomoć kolega iz Slovenije riješeni). Pored toga je obavljeno oko **120** telefonskih konsultacija, kao i **4** stručne posjete bibliotekama članicama – UBPG, SSSPG, PRFPG, FPNG.

Takođe je određen cjelokupni globalni šifarnik za sistem COBISS.CG u segmentu COBISS2/Pozajmica, kao i šifarnik za poštanske brojeve u Crnoj Gori.

Početkom avgusta 2012. godine, IZUM je proslijedio spisak od **7.624** zapisa iz uzajamne bibliografske baze podataka COBIB.CG sa greškama koje bi onemogućilo uključivanje tih zapisa u WorldCat. Redaktor uzajamnog kataloga i stručni saradnik za kontakt sa članicama sistema COBISS su, od tog broja, ispravili i pohranili na hostu ukupno **1670** zapisa.

U NBCG se vrše zadnje pripreme za prelazak na aplikaciju COBISS 3 u dijelu fonda tj. lokacijskih podataka, a takođe petočlana komisija privodi kraju rad na novom Zapisniku o fondu za Biblioteku. Prelazak na COBISS3 Fond predviđen je za februar 2013. godine.

Krajem novembra 2012. godine izrađen je i proslijeđen IZUM-u Plan obrazovanja za 2013. godinu, kao i Plan prelaska biblioteka članica sistema COBISS.CG na COBISS3/Fond.

Redaktor hosta je pohađala u maju dvodnevni kurs **Upotreba programske opreme COBISS2/Katalogizacija – Redakcija** u Narodnoj biblioteci Srbije.

Stručni saradnik za kontakt sa članicama sistema COBISS je 14. i 15. 11. 2012. učestvovala na **Konferenciji LFSA 2012** (Live Forum Sistem Administratora COBISS.NET) u organizaciji Centra Virtuelne biblioteke Bosne i Hercegovine u Sarajevu.

Kurs COBISS3/fond, u trajanju od 2 dana, 10. i 11.12. 2012, pohađalo je 12 polaznika iz NBCG, i to: Milorad Milović, Natalija Bokan, Marina Vujović, Dragana Đorđević, Željka Ivanović, Snežana Borožan, Marija Mašanović, Snežana Vojvoda, Sanja Martinović, Slavica Glendža, Vesna Vučković i Radmila Novović. Kurs je vodila Đurđa Martinović.

Đurđa Martinović i Vjenceslava Ševaljević pohađale su na Univerzitetu Crne Gore u Podgorici kurs **COBISS3/Nabavka**. Kurs je održan u terminu 12-14.12., a kurs je vodila dr Dobrila Begenišić iz Narodne biblioteke Srbije; asistirala je Vesna Stevanović, takođe iz Narodne biblioteke Srbije. Kurs je pored bibliotekara iz NBCG pohađalo još 7 polaznika iz visokoškolskih biblioteka koje već koriste segment COBISS3/Fond.

U toku ove godine licence za uzajamnu katalogizaciju dobila su 2 knjižničara iz Narodne biblioteke „Ivo Vučković“ iz Bara, i to: Danijela Šainović i Slavica Vukosavović.

Sistem inženjeri su bili angažovani na redovnim zadacima tehničkog održavanja, kako lokalne baze CNBCT i lokalnih baza podataka biblioteka koje su smještene na serveru CNBCT, tako i uzajamne baze podataka. Takođe su iz nekoliko navrata vršili i kalibraciju skenera A2 Konica Minolta. Obavljali su dnevna, mjesečna i nedjeljna snimanja podataka (BACK-up). Vršili su redovno održavanje računarske i telekomunikacione opreme u Biblioteci, otklanjanje manjih kvarova na računarima, reinstalaciju Windows-a na računarima, stopiranje user-a u lokalnim bibliografskim bazama po zahtjevima bibliotekara.

Značajne aktivnosti su bile usmjerene i na osposobljavanju storage sistema nabavljenog početkom godine, tako da su 3 puta nedjeljom sistem inženjeri bili angažovani prilikom izvođenja radova na povezivanju računarske mreže u Biblioteci (u saradnji sa firmom Digit).

Kako je Ministarstvo kulture usvojilo proširenje sistematizacije u dijelu broja izvršilaca na mjestu sistem inženjer, Biblioteka se obratila Ministarstvu finansija sa

zahtjevom da se na ovo radno mjesto primi još jedan izvršilac, i u martu smo dobili pozitivan odgovor.

Jedan od sistem inženjera je tokom druge polovine 2012. godine bio konstantno odsutan zbog bolovanja.

Centar za mikrofilmovanje i digitalizaciju

U okviru Centra za mikrofilmovanje i digitalizaciju mikrofilmova u manjoj mjeri je vršeno mikrofilmovanje stare crnogorske periodike, iz razloga što je operater mikrograf privremeno bio raspoređen na izradi kožnih poveza (u okviru realizacije Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2012. godinu), a u preostalom vremenu je bio duže odsutan na bolovanju. Stoga je urađeno samo pet (5) mikrofilmova stare periodike, od planiranih 50.

Završeno je skeniranje cjelokupnog *Glasa Crnogorca* i napravljena priprema za štampu na CD-u, a u oktobru mjesecu je i publikovan CD *Glasa Crnogorca* u tiražu od 10.000 primjeraka, koji je distribuiran uz dnevni list »Pobjeda«.

U okviru realizacije **Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2012. godinu** angažovan je jedan izvršilac po ugovoru o djelu, koji je izvršio skeniranje sljedećih naslova:

Glas Crnogorca, Antropologija za mladež, Beseda 1867, Besjede duhovne, Biblioteka obrazovanja dečieg, Blagородni otrok, Boj zmaja sa orlovi, Bombardiranje varoši Beograda, Bozanstvena služba, Brzouki bukvar, Bukvar ili načalnoe učeni, Car Josif drugi i njegov dvor, Časoslov vo aupotreblenie, Cvijeti dobrodetelji, Dar blagodarnosti, Davori, Dela Dositeja Obradovića, Detinski podarok, Dionisije de Sarno San-Đorđo, DJaur Lorda Bajrona, Detinski podarok, Do zore, Dobar domaćin, Dodatak k Sankpeterburškim sravniteljnim, Domišljan zdrave lekarie, Državni kalendar, Duševni dnevnik, Ed i med šaljivo, Estestveno zemljopisanije za mladež, Filosofija u Srba, Glasi domorodni, Gramatika slovenskog jezika, Harmonije u svetu, Hermenevtika, Istorično romantična povijest, Istorija Crne Gore od iskona do novog vremena, Istorija pravoslavnog obstestva, Ivan Sobieski, Izvestie o stanju naroda u Turskoj, Izvorna dramatska dela, Josip Pravedni, Jovan Bovan, Katihisis, Katihisis za više učeničke, Kazniteljski zakonik, Kločić u moe zemleopisane, Knjaginja Milica po svome duhu, Kratka Istorija Serbi Rusi, Kratki uvod u istoriju 1, Knjaginja Milica po svome duhu, Knjiga za dobre celi, Krajnska čbelica, Kratki uvod u istoriju 1, Lara lorda Bajrona, Lastavica, Lecidbe bolesti, Lettera del padre, Misloslovlje ili logika, Moje poznanstvo sa Crnogorcima, Molitvne kmilitelnosa, Moralne misli od Nikole Tomazea, Moralno zabavno i šaljivo, Naravoslovije alj Fiziko, Novo graždansko zemleopisanie, Naše mane naši jadi, Naše vreme, Nauka o srbskom stihotvoreniju, Neprijatni drug, Nouvel Atlas Illustre 1901, Novo graždansko zemleopisanie, O ukidanju smrtne kazne, O književnoj uzajamnosti, Osnovi ratni, Parazit, Parazit 2, Pastiri, Pesme Branka Radičevića, Pisma o službi božjoj, Pokondirena tikva, Pokondirena tikva dodatak, Poležnice razmišljanije, Povijest o svetor. manastiru Dragoviću, Povtornij zapev, Pravila Ministarstvo vojno, Pravoslavno nrvastveno bogoslovie, Pričite iliti po prostomu poslovice, Prijatelj srpske mladeži, Ptice u Srbiji, Razgovor pastirski, Različne pjesme, Rečnik Srba, Seoba Srbalja, Serbie plačevno, Serbie plačevno 1815, Serbie plačevno 1815 2, Serbskij narodni kongres, Sinan paša, Slovo pri otvoreniju, Snaga naroda, Sobranije raznih

Dositeja Obradovića, Sadržestvo drevnih bogov, Srbska pozorišna dela, Srbski Badnji dan, Srbski bukvar, Srbski hajduci, Stari Julijev veliki, Sremska vila, STARI JULIJEV VE, Stefan Dušan silni 2, Stefan Dušan silni, Stefanu Stratimiroviću, Stepenik, Stih i povedeni i namtreni, Sveslavije ili Panoneon, Sveslavije ili Panoneon 2, Troebratstvo to est, Unutrašnja služba, Uputstvo za čitanje Svetog, Utuk ili odgovor na Vukov, Vaspitatelj ženski, Velepostovanoj Aleksandri Bikarovoj, Virginija, Vojislav kralj srpskih, Vrsidba, Zakon o narodnijem školama, Zakonik Danila Prvog, Zakonik obšči crnogorski i brdski, Zakonski državni članci, Zasluge Vuka Stefanovića Karadžića, Zbornik malenih, Zbornik malenih 2, Ženidba Aleksandra Aleksandrovića, Život i podvigi episkopa, Život i Prikločeni, Zlatnaja knjižica, Zlatna zrna.

Ukupno je izrađeno **9910** digitalnih objekata.

Za potrebe korisnika NBCG urađeno je 1055 skenova.

Od avgusta mjeseca je u kvaru skener A2 Konica Minolta, i pored svih napora i traženja servisera širom Crne Gore i regiona kvar do kraja godine nije otklonjen. U Odjeljenju je izrađen i **Projekat digitalizacije dnevnog lista Pobjeda**.

Matična služba

Matična služba je vodila evidencije, statistika i pregleda o zatečenom stanju u crnogorskim bibliotekama. Tokom godine, služba je prikupila matične kartone za **25** školskih biblioteka (30 godišta). Ažurirani su i statistički podaci za 22 biblioteke za 2011. godinu.

Referent Matične službe je, u cilju vršenja stručnog nadzora izvršio obilazak 21 narodne biblioteke (Kolašin, Mojkovac, Andrijevića, Plav, Rožaje, Berane, Bijelo Polje, Pljevlja, Žabljak, Danilovgrad, Plužine, Šavnik, Bar, Ulcinj, Budva, Tivat, Kotor, Herceg Novi, Nikšić, Podgorica, Cetinje), kao i obilazak Univerzitetske biblioteke u Podgorici. Sačinjeni su i poslani zapisnici o zatečenom stanju u skladu sa zakonom i podzakonskim aktom.

U centralni registar dosada je upisano 130 biblioteka (u 2012. godini 71 biblioteka).

Napomena: U Prilogu Kratki izvještaj o stručnom obilasku 2012. godine i Popis svih biblioteka upisanih u ovoj godini dat je u prilogu.

Ostale aktivnosti

Korišćenje web sajta

Broj posjeta na sajtu: www.cnb.me u 2012. godini je **30060**. Najveći broj posjetilaca bio je iz Crne Gore, Srbije, SAD, Ruske Federacije, Ukrajine, Brazila, Bosne i Hercegovine, Njemačke, Hrvatske i Kine.

WorldCat

Rukovodilac Odjeljenja, stručni saradnik za kontakt sa članicama sistema COBISS i 2 sistem inženjera su bili angažovani u dijelu slanja neophodnih podataka i ID brojeva za zapise iz baze COBIB.CG u svjetski bibliotečki katalog WorldCat. U ovaj posao je uključen i IZUM iz Maribora. U decembru su u OCLC na evaluaciju poslana **1373** testna zapisa iz baze COBIB.CG.

Ostali projekti i konferencije

Rukovodilac odjeljenja i koordinator za digitalizaciju učestvovali su u martu i novembru u radu Upravnog odbora Projekta MANUBALK (Sarajevo i Beograd). Stalno su bili angažovani u sprovođenju aktivnosti u svrhu realizacije ovog projekta (izbor loga, izbor tema za obuku u okviru Projekta, slanje CV-a za eksperte iz Crne Gore koji će držati radionice, izrada budžeta, i sl.)

Jedan sistem inženjer je u periodu 21-24.05. 2012. godine prisustvovao sastanku TEL-a u Bukureštu.

Rukovodilac Odjeljenja je od 22-25.05. 2012. godine prisustvovao 101. Kongresu bibliotekara Savezne Republike Njemačke, održanom u Hamburgu.

Zaposleni u Odjeljenju su bili angažovani na aktivnostima realizacije projekata Europeana, Historical Europeana, 4Cult i Cultural Tourism in the Adriatic Regions – CuLTURA, kao i na prezentaciji projekta Digitalna crnogorska bibliografija 1494-1994 27. juna 2012. godine.

Rukovodilac Odjeljenja je učestvovao u izradi novog Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, kao i na popunjavanju Upitnika o istraživanju i razvoju za naučnoistraživačke ustanove i istraživačko-razvojne jedinice u 2011. godini, za potrebe MONSTAT-a. Rukovodilac Odjeljenja je popunio u septembru i upitnike za TEL (The European Library) i za Projekat APARSEN (Alliance Permanent Access to the Records of Science in Europe Network) koji se odvija pod pokroviteljstvom ICT direktorata Evropske komisije, radio je na pripremi poster prezentacije NBCG za IFLA konferenciju. Bio je angažovan na redakciji prevoda sa engleskog jezika priručnika za digitalizaciju, koji je krajem godine publikovala NBCG.

Osim toga, angažovan je kao zamjenik člana Komisije za stručni bibliotečki ispit za predmete: Osnovi informacione djelatnosti i Bibliotečko poslovanje i organizacija biblioteka na odabiru literature i izradi testova za decembarski rok za polaganje stručnog ispita.

Rukovodilac Odjeljenja je učestvovao i u radu Radne grupe za pregovaračko poglavlje 26 – Obrazovanje i kultura, u okviru pretpristupnih predgovora za članstvo Crne Gore u Evropskoj uniji. Ukupno je održano 10 sastanaka (8 u Podgorici i 2 na Cetinju).

Stručni saradnik za kontakt sa članicama sistema i jedan sistem inženjer radili su na elektronskom ispisu inventarne knjige NBCG za 2011. godinu.

Prijestonici Cetinje je za potrebe organizacije besplatnih kurseva italijanskog jezika za građane Cetinja ustupljen na korišćenje prostor u COBISS centru Crne Gore.

ODJELJENJE ZA ZAJEDNIČKE I OPŠTE POSLOVE

Rukovodilac: Radmila Drašković

Odjeljenje za opšte i zajedničke poslove broji 19 izvršilaca, i to:

VSS - 2 izvršioca, (dipl.pravnik);

VŠS - 1 izvršilac (pomorski ekonomista);

SSS - 3 izvršioca, (1 pomoćni prevodilac, 2 elektro-tehničara);

KV - 4 izvršioca (daktilograf, mašinbravar i 2 vozača);

NKV - 9 izvršilaca.

Odjeljenje se sastoji od sljedećih segmenata:

- pravno-kadrovski poslovi,
- finansijsko-računovodstveni poslovi,
- administrativni poslovi i
- tehnički sektor i službenik za javne nabavke.

Stoga je pregled najvažnijih aktivnosti Odjeljenja, prikazan u skladu sa navedenom organizacijom.

Pravno-kadrovski poslovi

Normativne aktivnosti

Pravno-kadrovski poslovi su se obavljali u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima iz oblasti radno-pravnih odnosa, kao i u skladu sa drugim zakonima i podzakonskim aktima, koje u svakodnevom radu treba konsultovati.

U prvoj polovini izvještajnog perioda urađen je Statut Biblioteke, koji je usaglašen sa pozitivnim propisima koji se odnose na djelatnost ove ustanove, a posebno sa Odlukom Vlade Crne Gore o organizovanju javne ustanove Nacionalna biblioteka CG „Đurđe Crnojević“ od 19. marta 2012. godine. Statut je usvojen na sjednici Savjeta Biblioteke koja je održana 05.04.2012. godine. Ministarstvo kulture je 30.07. 2012. godine dostavilo Biblioteci **Mišljenje** da na Statut nema primjedbi. Shodno propisanoj proceduri Vlada Crne Gore je 18. oktobra donijela **Zaključak** kojim je dala saglasnost na Statut Biblioteke. Nakon navedenog, Služba je pripremila potrebnu dokumentaciju na osnovu koje je kod Poreske uprave-Podgorica izvršena promjena podataka u registru poreskih obveznika, tako da je promijenjen naziv Biblioteke u skladu sa navedenom Odlukom Vlade CG. Shodno rečenom, i tehnički dio posla koji prati promjenu naziva je realizovan (pečat, štambilji i tome slično).

Izvršioци ovog odjeljenja su učestvovali u izradi novog **Pravnik organizaciji i sistematizaciji**, koji još nije definitivno završen. Takođe su rukovodilac Odjeljenja i Šef tehničkog sektora izradili Poslovnik o radu Savjeta Biblioteke.

Kadrovske aktivnosti

Od propisa koji regulišu radno-pravni status zaposlenih, izdvaja se Zakon o izmjenama i dopunama zakona o radu, koji je stupio na snagu 22. decembra 2011. godine. U skladu sa navedenim izmjenama Zakona o radu, izrađeni su pojedinačni

ugovori o radu za lica koja su radno angažovana u toku izvještajnog perioda. Shodno rečenom napravljeno je:

Shodno propisima koji regulišu prijavu poreskih obveznika, tačnije u skladu sa Pravilnikom o sadržini jedinstvene prijave za registraciju poreskih obveznika, obveznika doprinosa i osiguranika u centralni registar (Sl. list CG. br.10/10 i 32/10), obrađen je **31** predmet za zaposlene (prijave, odjave, prijave na zdravstveno osiguranje članova porodice osiguranika).

U izvještaju Odjeljenja, naglašava se zalaganje pravne službe na realizaciji programa Zavoda za zapošljavanje Crne Gore „Javni rad“. Kroz ovaj program, koji se organizovan u dva navrata - od 1.maja do 1. jula i od 1. do 31. decembra, bilo je radno angažovano, i u tom smislu pravno (i računovodstveno) obrađeno **6** predmeta za izvršioce koji su uključeni u nastavak projekta „Reorganizacija osnovnog fonda knjiga i periodike CNB“.

U skladu sa Planom zapošljavanja pripravnika sa visokim obrazovanjem, koji se realizovao početkom izvještajnog perioda, Pravna služba je imala posebno angažovanje u postupku zapošljavanja jednog pripravnika, koji je realizovan u saradnji sa Ministarstvom kulture i Upravom za kadrove Crne Gore, pa je poštujući predviđenu proceduru urađeno više pravnih akata, do konačne realizacije objavljivanja oglasa, odn. zapošljavanja **jednog** pripravnika na godinu dana.

Takođe, u skladu sa Zakonom o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem (Sl. list CG 38/12), dostavljena je Ministarstvu kulture Prijava o potrebnom broju korisnika za Biblioteku, tako su, krajem godine, preko Uprave za kadrove Crne, kao korisnici, imenovana tri lica sa visokom stručnom spremom, odn. obrađena **tri predmeta** za iste.

U proteklom periodu, Zavisno od potreba i načina angažovanja pojedinih lica, Služba je izradila 40 raznih ugovora. Tako je pripremljeno, i u daljoj proceduri realizovano:

- **6** ugovora o radu za lica koja su angažovana putem projekta „Javni rad“, posredstvom ZZZ CG;
- **2** ugovora o radu na određeno vrijeme vezano za realizaciju Programa „Zaštita i očuvanje kulturnih dobara za 2012. godinu“;
- **8** ugovora o radu na određeno vrijeme radi neophodnih zamjena odsutnih izvršilaca, (stražari, radnice na održavanju čistoće);
- **7** ugovora o djelu o pružanju zanatskih i sličnih usluga, (opravke ograda, limarski radovi, izrada panoa i sl.);
- **12** ugovora o djelu o pružanju intelektualnih usluga;
- **1** ugovor o djelu o pružanju usluga fizičkog obezbjeđenja na Sajmu knjiga u Podgorici (izlaganje stare i rijetke knjige);
- **1** ugovor o poslovno-tehničkoj saradnji;
- **2** ugovora o zakupu stana;
- **1** ugovor o zakupu teniskog igrališta.

Napravljeno je i **15** aneksa na pojedine ugovore, kao i **2** sporazumna raskida ugovora o zakupu stana.

U ovom periodu, početkom godine, desile su se **dvije** povrede na radu, tako da je Služba obradila dva premeta po tom osnovu, i uputila ih nadležnim organima na dalju proceduru.

Evidencije o prisutnosti zaposlenih

Ova služba se stara o redovnom pravljenju dnevnih i mjesečnih izvještaja o prisutnosti, odn. odsutnosti po svim osnovama za sve upošljene u Biblioteci. Shodno tome, ažurno su pravljeni izvještaji o prisutnosti (odsutnosti) zaposlenih za mjesečne obračune zarada, koji su prezentirani na redovnim (mjesečnim) sjednicama Stručnog vijeća.

Svakodnevno je evidentirana prisutnost (odsutnost) zaposlenih i, u skladu sa tim, dostavljena zaposlenima odgovarajuća rješenja. U izvještajnom periodu izrađeno je **152** razna rješenja (o godišnjim odmorima, o odsutnosti zaposlenih po drugim osnovama shodno Zakonu i Kolektivnim ugovorima, o prekovremenom radu u dane državnih i vjerskih praznika, o isplatama, o ad hoc komisijama i sl.).

Vanredne aktivnosti

Poznati događaji, odnosno uvođenje vanrednog stanja na teritoriji Crne Gore izazvano velikim sniježnim padavinama početkom februara, uslovilo je, ne samo maksimalno angažovanje ovog Odjeljenja, i naravno svih zaposlenih u Biblioteci, već i niz pisanih odluka (Odluka o kriznom štabu i sl.), naredbi, upozorenja, izvještaja resornom ministarstvu, opštinskom kriznom štabu i td.

U skladu sa odlukom Skupštine o proglašenom vanrednom stanju, Služba je sačinila 17 raznih pismena, sa kojima je obavještavala, kako zaposlene, tako i nadležne opštinske službe, odn. Ministarstvo kulture.

Poslovi vezani za upravljanje bibliotekom

Za izvještavano vrijeme održana je **jedna** sjednica Savjeta, na kojoj je razmatran i usvojen Izvještaj o radu Biblioteke za 2011. godinu, donijet Program rada za 2012. godinu, i kao što je gore rečeno, usvojen novi Statut. Zapisnik, odluke i zaključci sa navedene sjednice su urađeni u roku.

Održano je **pet** sjednica Stručnog vijeća, na kojima su razmatrana najvažnija pitanja iz poslovanja Biblioteke, a posebno bezbjedonosna, kada je posebno apostrofirano strogo poštovanje Zakona o zabrani upotrebe duvanskih proizvoda od strane zaposlenih i Biblioteke kao institucije. Sa istih su sastavljeni zapisnici, napravljene odluke, zaključci.

Ostale aktivnosti

Početkom oktobra imenovana je Komisija/žiri za odabir novog znaka-logotipa za Biblioteku i u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama raspisan je javni poziv, odn. konkurs za prijavljivanje učesnika sa odgovarajućim radovima. Kako ni jedno od 50 ponuđenih idejnih rješenja nije, po ocjeni žirija, ispunilo kriterijume date u Pozivu, to je ponovljen konkurs, dana 27.12.2012.godine.

Pripremani su i upućivani razni dopisi i zahtjevi, kako Ministarstvu kulture, tako i drugim organima nadležnim za pojedina pitanja.

Svakodnevno su obavljani i drugi tekući poslovi, zaposlenima tumačeni novi propisi vezano za radno-pravni status istih, i td.

Shodno Zakonu o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru (Sl. list CG br.73/08 i 20/11), početkom godine dostavljen je Godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrola, na obrascu GI-FMC za 2011.godinu.

Na zahtjev Ministarstva kulture i Ministarstva finansija, redovno su izrađivani i dostavljani odgovori na brojne dopise i zahtjeve. a u skladu sa Planom i kadrovskim potrebama, upućivani su izvještaji Ministarstvu kulture o kadrovskim kapacitetima, o potrebama i dinamici dodatnog zapošljavanja, o odlasu u penziju, i sl.

Finansijsko računovodstveni poslovi su se odvijali po predviđenom planu u smislu ažurnosti.

Biblioteka je redovno izmirivala obaveze (zarade, nadoknade, jubilarne nagrade, honorare i sl.) prema zaposlenim i, u skladu sa tim, dostavljani su potrebni obrasci Ministarstvu finansija, nadležnim fondovima i Poreskoj upravi. Takođe, Poreskoj upravi je redovno dostavljana dokumentacija za izvršioce, koji su radno angažovani preko Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, putem projekta „Javni rad“.

Popisna komisija je izvršila popis osnovnih sredstava, potraživanja i obaveza u skladu sa dobijenim instrukcijama i tabelama iz Ministarstva kulture, nakon čega je usaglašeno stvarno sa knjigovodstvenim stanjem.

Iskontirano je i proknjiženo 441 naloga.

Zahtjevi za budžetskim sredstvima, kao i izvjetaji o utrošenim sredstvima su redovno dostavljani nadležnom Ministarstvu.

Izvještaj o finansijskom poslovanju Biblioteke za period januar-decembar 2012. godine dat je u prilogu i čini sastavni dio ovog izvještaja.

Administrativni poslovi i poslovi sekretarice direktora sublimiraju niz poslova koji se odvijaju shodno Zakonu o kancelarijskom poslovanju, tako da je angažovanje izvršioca kompleksno. Između ostalog, u ovom periodu je:

- u djelovodnom protokolu zavedeno je ukupno 3022 akta;
- računovodstvu predato računa i ostalih akata 320;
- računa za usluge CIP-a izdato 770.

Tehnički sektor i službenik za javne nabavke

U proteklom periodu angažovanje ove službe je bilo maksimalno, naročito u periodu januar-mart, kada je zbog izuzetne vremenske situacije, sniježnih padavina i bojazni da zbog otapanja istih ne dođe do poplave i stradanja knjižnog fonda. Ažurnost i dežurstvo službe bilo je danonoćno. Zaposleni su bili angažovani na čišćenju snijega sa prilaznih staza, terasa, stepeništa, koliko je bilo moguće i sa simseva i oluka, dok je za čišćenje sa krovova intervenisala Vojska Crne Gore.

Angažovane su zamjene, odnosno dodatni izvršiooci, radilo se se na neophodnim nabavkama, intervenisalo se odmah po uočavanju potrebe, od situacije do situacije.

Radnice na održavanju higijene su takođe bile u pripravnosti i dodatno angažovane na čišćenju vode u glavnom depou knjiga, koje je izazvano otapanjem snijega.

Snijeg i njegovo uklanjanje vozilima Prijestonice, dovelo je do oštećenja kovane ograde oko zgrade bivšeg Franc. poslanstva, tako da su i za te opravke bile potrebne hitne intervencije, odnosno angažovati majstori.

Prema Planu javnih nabavki za 2012. godinu, realizovane su sljedeće nabavke: sproveden je jedan šoping i jedan tender za nabavku lož ulja za potrebe grijanja poslovnih zgrada Biblioteke. U februaru je šoping postupkom izvršeno osiguranje zaposlenih, u martu su nabavljena sredstva za održavanje higijene, u aprilu kancelarijske potrepštine. Realizovan je i šoping za štampu sljedećih knjiga: *Vražji vrti* – Novaka Kilibarde, *Bibliografija crnogorskih bibliografija* – Milorada M. Milovića, *Dioklitijsko zavještanje* – Miraša Martinovića, *Bibliografski vjesnik br.1-2-3/2012 (časopis)*, *Marko Vujović i slike jednog vremena*. Nabavljena je i kompjuterska oprema prema zahtjevu Odjeljenja za razvoj bibliotečke djelatnosti, kao i 10 staklenih vitrina za Francusko poslanstvo, koje su još u procesu izrade. Krajem decembra je, u drugom krugu, realizovan i Konkurs za izbor idejnog rješenja za logo biblioteke.

U prilogu dostavljamo i Izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki u skladu sa Zakonom.

Neposrednim sporazumom, u skladu sa Odlukama Direktora, su izvedeni radovi na završetku instalacija protiv-požara i protiv-provale u zgradi Italijanskog poslanstva (osim suterena) i poslije obilnih kišnih padavina u novembru izvedene neophodne opravke krova na centralnom depou.

U zakonom predviđenom roku, tačnije 01.02.2012. godine, predat je Plan javnih nabavki za tekuću godinu.

Takođe je urađen Izvještaj javnih nabavki za 2011. godinu i predat Upravi za javne nabavke 22.02.2012. godine, na koji je, u junu, predat Amandman I zbog sprovođenja procedure za izradu znaka (loga) Biblioteke, a u septembru Amandman II zbog rebalansa Budžeta. U oktobru mjesecu je urađen još jedan Amandman (treći), radi preraspodjele sredstava.

U toku izvještajnog perioda urađeni su sljedeći projekti: Projekat za izvođenje radova na sanaciji podrumskog prostora glavnog objekta sa predmjerom i predračunom radova (projekat izradio „Draft“ doo Cetinje), i Projekat protivpožarne, protivprovalne zaštite i video nadzora u zgradi Francuskog poslanstva (projekat izradio „ITS-Control“ iz Nikšića), za koji su obezbjeđeni i konzervatorski uslovi.

U objektu bivšeg Francuskog poslanstva završeno je hoblovanje i lakiranje parketa u pet prostorija u prizemlju i prvom spratu.

Izvršeno je košenje travnjaka na obadvije lokacije Biblioteke.

Poslije završetka grejne sezone izvršeno je čišćenje, a pred početak iste, u oktobru mjesecu, je izvršeno servisiranje sva tri gorionika, u sistemu za centralno zagrijavanje zgrada.

Završena je instalacija klima sistema u potkrovlju zgrade Italijanskog poslanstva, po šopingu sprovedenom u decembru 2011. godine.

U zakonom predviđenom roku, tačnije 01.02.2012. godine, predat je Plan javnih nabavki za tekuću godinu.

Takođe je urađen Izvještaj javnih nabavki za 2011. godinu i predat Upravi za javne nabavke, 22.02.2012. godine, na koji je, u junu, urađen amandman zbog sprovođenja procedure za izradu znaka (loga) Biblioteke.

Svakodnevno su vršene sitne opravke: kao što su zamjena sijalica, opravka brava, sitnije opravke spoljne rasvjete, zamjena stakala, montaža ormara, opravka slavina, vodokotlića i sl.

Uredno je vršena primopredaja većih nabavki u CNB od strane Komisije za prijem roba.

Vozni park CNB čine 3 vozila, koja su uredno registrovana i redovno servisirana. Vršene su opravke i zamjene neispravnih djelova na svim vozilima, a nalozi za službena putovanja su redovno izdavani.

**IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POSLOVANJU NB CG „ĐURĐE CRNOJEVIĆ“
CETINJE ZA PERIOD I – XII 2012.GODINE**

I – PRIHODI		
Konto	Opis	Iznos
7153	1. Prihodi od sopstvene djelatnosti	3.074,19
7421	2. Budžetski prihodi	1.013.695,99
7422	3. Namjenska sredstva	89.990,00
	SVEGA	1.126.760,18

II – RASHODI		
Konto	Opis	Iznos
411	1. Bruto zarade	721.144,12
412	2. Ostala lična primanja	23.074,19
4131	Rashodi za materijal	14.417,01
	3.1.Redovna sredstva	12.700,00
	3.2. Iz namjenskih sredstava	1.717,09
4132	4. Rashodi za službena putovanja	6.822,96
	4.1. Redovna sredstva	3.810,08
	4.2. Namjenska sredstava	3.012,88
4133	5. Rashodi za reprezentaciju	1.593,00
4134	6. Rashodi za energiju	103.000,05
	6.1.Struja	14.858,74
	6.2.Gorivo	5.905,00

	6.3. Lož ulje	82.236,31
4135	7. Rashodi za telefonske usluge	7.800,00
4136	8. Rashodi za poštanske usluge	9.996,58
4137	9. Bankarska provizija	1.042,82
4138	10. Usluge prevoza	2.974,70
	10.1.Redovnasredstva	1.466,80
	10.2. Namjenska sredstava	1.507,90
4139	11. Ugovorene obaveze	157.900,64
	(Redovna sredstva)	(92.041,73)
	(Namjenska sredstva)	(65.858,91)
	11.1. Konsultantske usluge	4.805,61
	11.2. Usavršavanje zaposlenih	11.114,18
	11.3. Održavanje softvera	2.451,74
	11.4. Usluge prevođenja, štampanja	40.921,38
	11.5. Medijske,promotivne usluge	21.675,00
	11.6. Osiguranje zaposlenih	891,00
	11.7. Usluge revizije	270,00
	11.8. Ostale usluge	75.771,73
4142	12. Tekuće održavanje objekata	13.603,87
4143	13. Tekuće održavanje opreme	5.864,86
4181	14. Komunalne usluge	5.920,01
4183	15. Takse	200,00
4184	16. Ostale usluge	2.059,97
	16.1. Redovna sredstva	782,17
	16.2. Namjenska sredstva	1.277,80
4415	17. Oprema	49.345,32
	(Redovna sredstva)	(40.500,00)
	(Namjenska sredstva)	(8.845,32)
	17.1. Kompjuterska oprema	13.721,49
	17.2. Kancelarijska oprema	18.090,39
	17.3. Ostala oprema	17.533,44
	SVEGA	1.126.760,10

SOPSTVENI PRIHODI

PRIHODI		
Konto	Opis	Iznos
7153	1.Usluga izrada CIP-a	15.143,67
7153	2. Usluge kopiranja	1.340,71
7153	3. Usluga članarina	203,00
7153	4. Prodaja sopstv.izdanja	708,50
7153	5. Ostale usluge	651,00
7153	6. Od licenci	540,00
7153	7. Cobis članarine	4.487,31
	SVEGA	23.074,19

RASHODI		
Konto	Opis	Iznos
4126	1. Jubilarne nagrade	7.236,00
4129	2. Pomoć zaposlenim	15.838,19
	SVEGA	23.074,19

OBRAZLOŽENJE

Ostvareni prihodi po rebalansu iznose 1.036.770,18 € ili **99,87%** od planiranih.

Rashodi se kreću u planiranim okvirima, a odnose se na:

- Bruto zarade u iznosu od 721.144,12 eura, a čine ga neto zarade - 434.616,20 eura i poreza i doprinosa od – 286.527,92 eura. Prosječana isplaćena zarada po zaposlenom iznosi 452,72 eura, a odnosi se na 80 zaposlenih;
- Ostala lična primanja isplaćena su iz sopstvenih prihoda a odnose se na: jubilarne nagrade - 7.236,00 eura i ostala lična primanja u iznosu od 15.838,19 eura;
- Rashodi za materijal odnose se na: administrativni materijal - 6.905,82 eura; materijal za konzervatore - 4.277,01 eura; knjigovezačkog materijal - 848,58 eura; sitni inventar - 315,10 eura; sredstva higijene -1.288,26 eura; ostalo - 782,24 eura;
- Rashodi za službena putovanja odnose se na: službena putovanja u zemlji - 1.498,20 eura; službena putovanja u inostranstvu - 5.324,76 eura. Za dva službena putovanja refundirana su sredstva od strane organizatora;
- Rashodi za energiju odnose se na: električnu energiju, gorivo za tri službena vozila i lož ulje za grijanje (74 tone);
- Rashodi za telefonske usluge odnose se na fiksne i mobilne telefone;
- Poštanske usluge odnose se na usluge u zemlji i u većem iznosu na međunarodnu međubibliotečku razmjenu;
- Bankarska provizija se odnosi na bankarske usluge u zemlji i za plaćanja prema inostranstvu;
- Usluga prevoza se odnosi na transport knjiga (razmjena) prema inostranstvu;
- Ugovorene obaveze prikazane su analitički po stavkama. Ostale usluge čine ugovori, rad komisija, članarine u zemlji i inostranstvu.
- Tekuće održavanje građevinskih objekata odnosi se na utrošeni materijale i usluge održavanja dva objekta;
- Tekuće održavanje opreme se odnosi na održavanje tri vozila, kao i održavanje kompjuterske opreme;
- Komunalne usluge čine rashodi za vodu i smetlarinu;
- Ostale usluge čine rashodi za: carinsko posredovanje, carinu, inostrano osiguranje i sl.
- Nabavljena oprema data je analitički. Ostala odnosi se na kupovinu knjiga.

NAMJENSKA SREDSTVA iznose 89.990,00 €, a odnose se na programe prikazane u sljedećoj tabeli.

Rb	Opis	Iznos
1.	Manubalk – Francuska	6.490,00
2.	Programi preko Ministarstva kulture:	
	*Ugovor 02-305 - Sajam knjiga u Lajpcigu	18.000,00
	*Ugovor 02-260/3 – Izrada kožnih poveza za konzervaciju i restauraciju knjiga Zbirke stare i rijetke knjige	15.000,00
	*Ugovor 02-260/5 – Konzervacija i restauracija plakata	3.500,00
	*Ugovor 02-260/12 – Izložba „ Stara i rijetka knjiga“	3.000,00
	*Ugovor 02-260/16 – Skeniranje i digitalizacija 5.000 strana značajnih publikacija	7.500,00
	*Ugovor 02-260/19 – Objavljivanje fototipskih izdanja Triod, Državni kalednar, Trebnik, Zakon o narodnim školama	10.000,00
	*Ugovor 02-260/22 – Sprovođenje konzervatorskih mjera na Zbirci Montenegrina	2.000,00
	*Ugovor 650/2 – Sufinansiranje programa obilježavanja Svjetskog dana knjige	1.500,00
	*Rješenje 04-1435/8 – Otkup knjiga	10.000,00
	*Rješenje 04-1435/7 – Prevodi i objavljivanje priručnika i međunarodne smjernice za digitalizaciju bibliotečke građe	8.000,00
	*Rješenje 03-1435/3 – Doedukacija postojećeg stručnog kadra	5.000,00
	SVEGA	89.990,00

Javne nabavke

OBRAZAC A

ZA PODNOŠENJE PODATAKA
O DODIJELJENIM JAVNIM NABAVKAMA u Otvorenom postupku javne
nabavke i putem Konkursa

Red br. javne nabavke	Podaci o vrsti postupka i predmetu javne nabavke				
	Vrsta postupka	Vrsta predmeta			Predmet
		Robe	Usluge	Radovi	
1.	Otvoreni postupak	robe			Lož ulja
2.	Konkurs		usluge		Grafički dizajn

Podaci o vrijednosti javne nabavke (u eurima)		
Procijenjena vrijednost javne nabavke	Ugovorena vrijednost bez poreza na dodatu vrijednost	Ugovorena vrijednost sa porezom na dodatu vrijednost
42735	42735	50000
3700	3400	3400

Broj i datum odluke o izboru najpovoljnije ponude	Naziv ponuđača čija je ponuda izabrana kao najpovoljnija	Matični broj ponuđača čija je ponuda izabrana kao najpovoljnija	Datum zaključenja ugovora	Aneks ugovora ukoliko je zaključen (broj, datum i predmet)	Ostvarene uštede (razlika između procijenjene i ugovorene vrijednosti javne nabavke bez poreza na dodatu vrijednost)
02-2140 od 01.10.2012.g.	„Humci“ doo Cetinje	02633566	15.10.2012.god	-	-
02-334 od 13.02.2013.g.	Prof.mr Ana Matić	2111972735020	25.02.2013.god	-	300

OBRAZAC B

ZA PODNOŠENJE PODATAKA O DODIJELJENIM JAVNIM NABAVKAMA MALE VRIJEDNOSTI (ŠOPING)

I	II			III
Red br. javne nabavke	Vrsta predmeta			Predmet
	Robe	Usluge	Radovi	
1.	X			Lož ulja
2.		X		Usluge osiguranja od nesreća
3.	X			Glicerol, sapuni, deterdženti...
4.	X			Kancelarijske potrepštine
5.		X		Usluge štampanja knjiga
6.	X			Razna kompjuterska oprema
7.	X			Namještaj za biblioteke

IV	V	VI
Podaci o vrijednosti javne nabavke (u eurima)		
Procijenjena vrijednost javne nabavke	Ugovorena vrijednost bez poreza na dodatu vrijednost	Ugovorena vrijednost sa porezom na dodatu vrijednost
20512.80	18236.00	21336.00
1000.00	758.40	758.40
1538.46	1102.53	1289.96
2820.51	1762.27	2061.86
6666.66	2965.81	3470.00

11111.11	10302.00	11735.14
15213.66	10940.16	12800.00

VII	VIII	IX
Podaci o ponudama		
Broj prispjelih ponuda	Broj odbačenih ponuda	Broj odbijenih ponuda
3	-	-
3	-	-
2	-	-
2	-	-
4	-	-
2	-	1
3	-	1

X	XI	XII	XIII	XIV	XV
Podaci o ponuđaču čija je ponuda izabrana kao najpovoljnija i podaci o ugovoru o javnoj nabavci					
Broj i datum odluke o izboru najpovoljnije ponude	Naziv ponuđača čija je ponuda izabrana kao najpovoljnija	Matični broj ponuđača čija je ponuda izabrana kao najpovoljnija	Datum zaključenja ugovora	Aneks ugovora ukoliko je zaključen (broj, datum i predmet)	Ostvarene uštede (razlika između procijenjene i ugovorene vrijednosti javne nabavke bez poreza na dodatu vrijednost)
02-358 od 21.02.2012.g.	„Vuk Petrol“ doo Kotor	02276917	03.03.2012.god	-	2276.80
02-405 od 28.02.2012.g.	„Swiss Osiguranje“ AD Podgorica	02096064	12.03.2012.god	-	241.60

02-561 od 16.03.2012.g.	„Stadion“ doo Podgorica	02077698	29.03.2012.god	-	435.93
02-763 od 11.04.2012.g.	„Tena“ doo Podgorica	02095882	24.04.2012.god	-	1058.24
02-2509 od 12.11.2012.g.	„Pobjeda“ AD Podgorica	02013924	03.12.2012.god	-	3700.85
02-2852 od 14.12.2012.g.	„Digit Montenegro“ doo Podgorica	02247488	24.12.2012.god	-	809.10
02-133 od 22.01.2013.g.	„Grand design“ doo Podgorica	02762340	11.02.2013.god	-	4273.50

PRILOZI :

Prilog 1: Spisak darodavaca CNB „Đurđe Crnojević“ za 2012. g

1. *Ašanin, Vlado*.- Podgorica
2. *Bazilevski, Andrej*.- Moskva(?)
3. *Bašić, Đivo*.- Dubrovnik, Tvrđava Svetog Ivana
4. *Bigović, Katarina*.- Budva; I proleterska broj 203
5. *Blečić, Milenko*.- Podgorica, Desete crnogorske brigade broj 7
6. *Borilović, Branislav*.- Cetinje; Bajice b.b.
7. *Borozan, Igor*.- Italija
8. *Bošnjak, Radovan*.- Podgorica
9. *Brajović, Mišo*.- Podgorica
10. *Velimirović, Boško*.- Beograd
11. *Vujović, Velimir*.- Beč
12. *Vujović, Veselin*.- Pančevo
13. *Vujović, Ljubo*.- Njujork
14. *Vujović, Oliver*.- Beč
15. *Vuković, Ilija*.- Novi Beograd; Nehruova br. 113, sprat II
16. *Vuković, Naod*.- Beograd
17. *Vukotić, Veselin*.- Podgorica
18. *Ganin, Andrej V.*- Moskva (Podgorica)
19. *Grahovac, Blagoje*.- Podgorica, mob. tel. 069/054-223
20. *Dražković, Draško*.- Beograd; Veljka Lukića-Kurjaka broj 16/12
21. *Donović, Dejan*.- Podgorica
22. *Dubak, Budimir*.- Podgorica
23. *Đukić, Ljubomir Đ.*- Beograd
24. *Đurišić, Dušan*.- Podgorica
25. *Đurković, Živko*.- Beograd
26. *Đurović, Mirko A.*- Kotor
27. *Zalihić, Almir*.- Sarajevo
28. *Janković, Vasilije*.- Bar
29. *Jokić, Branko*.- Podgorica; X crnogorske broj 18
30. *Kilibarda, Novak*.- Nikšić
31. *Komar, Goran Ž.*- Herceg Novi
32. *Kostić, Vasko*.- Podgorica
33. *Marković, Momir M.*- Podgorica
34. *Marstijepović, Nada*.- Podgorica
35. *Martinović, Miraš*.- Herceg Novi
36. *Mačić, Ljubo K.*- Kotor
37. *Milić, Radoslav*.- Podgorica
38. *Milović, Milorad T.*- Cetinje
39. *Miljanić, Slobodan N-T.*-Novi Sad, Koste Racina broj 31.
40. *Ministarstvo kulture*.- Cetinje
41. *Mujović, Remzija*.- Beograd
42. *Perović, Milojka Perova*.- Cetinje

43. *Petrik, Valerij Vladimirovič*.- Tomsk, Politehnički univerzitet, 30, Lenin Aveme, Rusija
44. *Pušić, Bosiljka*.- Herceg Novi, D. Tomaševića broj 5
45. *Radovanović, Lazar Ć*.- Beograd
46. *Radulović, Selimir*.- Novi Sad
47. *Radović, Kosta*.- Kraljevo
48. *Radonjić, Radovan*.- Podgorica
49. *Radulović, Selimir*.- Novi Sad
50. *Rajević, Bojan*.- Beograd
51. *Ralević, Velimir*.- Berane
52. *Ralević, Simo*.- Arandelovac
53. *Ratković, Milenko*.- Bar
54. *Racković, Nikola*.- Beograd
55. *Seferović, Lazar*.- Herceg Novi
56. *Simonović, Budo*.- Podgorica
57. *Srdanović, Ivan*.- Beograd
58. *Toskić, Ivan*.- Podgorica
59. *Ćirović, Milenko D*.- Beograd
60. *Filipović, Branko N*.- Podgorica
61. *Habjanović-Đurović, Ljiljana*.- Budva; I proleterske broj 203
62. *Carić, Tonka*.- Tivat
63. *Šekularac, Božidar*.- Podgorica
64. *Šijaković, Bogoljub*.- Beograd
65. *Špadijer, Slobodan*.- Cetinje

Spisak institucija darodavaca u 2012. godini:

1. *Ambasada Makedonije u Crnoj Gori*.- Podgorica
2. *Biro Konto*.- Igalo
3. *Vijeće crnogorske nacionalne manjine grada Zagreba*.- Zagreb
4. *Ekonomski fakultet*.- Zenica
5. *Ekonomski fakultet*.- Podgorica
6. *Zveza bibliotekarskih društva Slovenije*.- Ljubljana
7. *Igam*.- Beograd
8. *Institut za nauku*.- Podgorica
9. *IP "Vahazar"*.- Moskva
10. *Književna zajednica "Zenit"*.- Beograd
11. *Knjižnica*.- Logatec
12. *Kosovelova knjižnica*.- Sežana
13. *Matica crnogorska*.- Podgorica
14. *Medicinski fakultet*.- Podgorica
15. *Međunarodni sud za ratne zločine*. - Hag
16. *Metalurško-tehnološki fakultet*.- Podgorica
17. *Ministarstvo ekonomije*.- Podgorica
18. *Naklada „Lara“*.- Zagreb; Drage Ivaniševića br. 10/A

19. *Narodna biblioteka*.- Žabljak
20. *Narodna biblioteka „Stevan Samardžić“*.-Pljevlja
21. *Nacionalna zajednica Crnogoraca Hrvatske*.- Zagreb
22. *Notranjski regijski par*.- Cerknice
23. *Sveti Eparhijsko Sinod Srpske Pravoslavne Crkve*.- Beograd
24. *Svetigora*.- Cetinje
25. *Sekcija splošne knjižnice*.- Ljubljana
26. *Tesla Memorial Society*.- Njujork
27. *Udruženje bibliotekara Primorske*.- Slovenija
28. *Univerzitet “Mediteran”*.- Podgorica
29. *Unireks*.- Podgorica
30. *Fakultet za turizam*.- Bar
31. *Fakultet za informacione studije*.- Podgorica
32. *Fakultet za poslovne studije*.- Podgorica
33. *Fakultet za pomorstvo in promet*.- Ljubljana
34. *Fakultet političkih nauka*.- Podgorica
35. *Fakultet dramskih umjetnosti*.- Cetinje
36. *CANU*.- Podgorica

Prilog 2: IZVJEŠTAJ O SPROVEDENIM AKTIVNOSTIMA IZ PROGRAMA ZAŠTITE I OČUVANJA KULTURNIH DOBARA ZA 2012. U NBCG „ĐURĐE CRNOJEVIĆ“

1. Izrada projekta i određivanje mjera za konzervatorsko-restauratorsku zaštitu Zbirke „Montenegrina“, Zbirke stare knjige i Rukopisne zbirke CNB

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: CNB „Đurđe Crnojević“

Subjekt saradnje: Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Rok: I kvartal 2012. godine.

Utrošena sredstva: 2.000, 00 €

Realizovano:

Izrada projekta za konzervatorsko-restauratorsku zaštitu kulturnih dobara, podrazumijevaju procjenu njihovog stepena oštećenosti i izbor metoda zaštite, kao i izradu dokumentacije o sprovedenim postupcima.

Bibliotečki konzervatori Sonja Gagović, Marija Martinović i Slavko Jovičević, koji su dobili konzervatorsku licencu, su izradili konzervatorski projekat, prema dobijenim konzervatorskim uslovima iz Uprave za kulturna dobra (UO/I- br. 02-262/2, od 19. 06. 2012.), koji su utvrđeni polazeći od značaja i vrijednosti Zbirke „Montenegrina“, „Stara i rijetka knjiga“ i „Rukopisi i dokumenta“, kao i od činjenice da su navedene zbirke u relativno lošem stanju, što zbog prirodnog starenja materijala, što zbog fizičkih, bioloških i hemijskih oštećenja.

Iz Centra za konzervaciju i arheologiju Crne Gore, određena je Vesna Prlja, konzervator-restaurator, za nadzor i stručno mišljenje o projektu, što je, takođe, realizovano.

2. Izrada kožnih poveza za konzervirane i restaurirane knjige iz Zbirke stare i rijetke knjige (300 primjeraka)

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: CNB „Đurđe Crnojević“

Subjekt saradnje: Uprava za zaštitu kulturnih dobara Crne Gore

Rok: IV kvartal 2012. godine.

Utrošena sredstva: 15.000, 00

Realizovano:

Dinamika posla je tekla u skladu sa Akcionim planom. Angažovan je knjigovezac – stručnjak za kožne poveze, Radomir Erić iz Beograda sa kojim je sklopljen Ugovor. Nakon toga, izvršena je prva faza realizacije: nabavka materijala, iznajmljivanje opreme, kao i obezbjeđivanje prostorije za rad, putnih troškova i smještaja za pomenutog stručnjaka. Određen je asistent iz Nacionalne biblioteke Crne Gore „Đurđe Crnojević“, Ivan Mihaljević, koji se u isto vrijeme i edukovao za poslove povezivanja knjiga u kožu.

Izrađeni su kožni povezi za 203 knjige, 40 svesaka „Glasa Crnogorca“ kao i restauracija starih kožnih poveza za 5 knjiga.

Takođe, na zahtjev Biblioteke, iz Uprave za kulturna dobra određena je Vera Vukićević, savjetnik konzervator, rukovodilac Ateljea za konzervaciju i restauraciju papira, pergamenta i kože, koja je izvršila nadzor odrađenog posla i konstatovala (Centar za konzervaciju, br. 02-1301, od 6. 11. 2012.) da je rad obavljen na kvalitetan način, koji zadovoljava uslove konzervacije i restauracije stare i rijetke knjige i preporučila stvaranje optimalnih uslova za smještaj i dalje čuvanje ovog knjižnog fonda.

Knjige su, uz dokumentacione kartone, vraćene u Zbirku Stara i rijetka knjiga.

3. Konzervacija i restauracija plakata i starih knjiga, restauracija i konzervacija poveza (oko 100 primjeraka)

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: CNB „Đurđe Crnojević“

Subjekt saradnje: Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Rok: IV kvartal 2012. godine.

Utrošena sredstva: 3.500, 00

Realizovano:

Na početku realizacije napravljena je lista prioriteta, koja se utvrdila na osnovu nekoliko kriterijuma: starosti i kulturno-istorijskom značaju dokumenta, kao i prema stepenu i vrstama oštećenja, tako da je selektovan „materijal“ za konzervaciju: stari rukopisi, plakati, knjige...

Nakon toga napravljena je specifikacija potrebnog materijala: bugačice, svila, neutralni karton – lepenke...

Prije početka konzervatorsko-restauratorskih radova bilo je potrebno izvršiti konzervatorsko-laboratorijska ispitivanja.

U ovom procesu konzervirano je i restaurirano 12 rukopisa, 17 plakata (pozorišnih plakata, proglosa, plakata povodom zvaničnih ceremonijala), 8 geografskih karata, kao i 63 knjige.

Na zahtjev menadžmenta projekta iz Nacionalne biblioteke, iz Centra za konzervaciju i arheologiju Crne Gore određena je Vera Sanja Vukićević, konzervator-savjetnik, koja je izvršila stručni nadzor i konstatovala da je konzervacija urađena na kvalitetan način.

4. Skeniranje i digitalizacija 5.000 stranica značajnih publikacija iz kulturne istorije Crne Gore

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: CNB „Đurđe Crnojević“

Subjekt saradnje: Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore

Rok: IV kvartal 2012. godine.

Utrošena sredstva: 7.500, 00 €

Realizovano:

Digitalizacija bibliotečke građe iz fondova Nacionalne biblioteke je neophodna zbog lošeg stanja u kojem se nalaze prevashodno naznačajniji bibliotečki fondovi. Dosadašnje prekomjerno korišćenje originala i njihovo često fotokopiranje nametnulo je potrebu za njihovom prioritetnom zaštitom.

Na početku procesa je, prema Akcionom planu, izvršena selekcija građe koja će se skenirati, obraditi i postaviti u digitalnoj formi. Angažovan je izvršilac poslova skeniranja, kao i izvršilac za obradu digitalnih kopija, sa kojima su sklopljeni ugovori.

Takođe, pripremani su metapodaci za knjige koje će se digitalizovati. Skenirano je 5000 strana značajnih za kulturnu istoriju Crne Gore, „obrađeni“ skenovi i priprmljeni metapodaci za pomenute knjige. U odjeljenju za digitalizaciju izgrađen je portal sa odabranim zbirkama. Predstoji prezentacija portala kulturnoj javnosti Crne Gore.

5. Izložba „Stara i rijetka knjiga u fondovima CNB“ (priprema izložbe, katalog, dizajn, štampa, pozivnice)

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: CNB „Đurđe Crnojević“

Rok: IV kvartal 2012. godine.

Utrošena sredstva: 3.000, 00 €

Realizovano:

Nacionalna biblioteka „Đurđe Crnojević“ je iz svoje bogate i raznovrsne kolekcije Stara i rijetka knjiga za izložbu, koja je predstavljena na 7. međunarodnom sajmu knjiga u Podgorici, maja mjeseca, odabrala 50 reprezentativnih primjeraka starih i rijetkih publikacija.

Među eksponatima izdvajaju se bibliofilska izdanja inkunabula - knjiga štampanih do 1500. godine u Crnojevića štampariji, postinkunabula – knjiga štampanih u XVI vijeku, te starih i rijetkih knjiga i periodike.

Nakon toga, radna grupa u sastavu vođa projekta, Jelena Đurović, direktor NB, koordinator Vera Đukanović, članovi Ljubica Vučinić, vođa Zbirke Stara i rijetka knjiga i Nataša Bokan, viši bibliotekar, je pristupila pripremanju podataka za katalog izložbe – fotografisanje knjiga, opisivanje knjiga, priređivanju predgovora, što je, s obzirom na razna pisma starih knjiga, koja su se, po standardima kataloškog opisa morala ispoštovati, bio dugotrajan proces.

6. Prevod i objavljivanje priručnika i međunarodnih smjernica za digitalizaciju bibliotečke građe

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: CNB „Đurđe Crnojević“

Rok: IV kvartal 2012. godine.

Utrošena sredstva: 8.000, 00 €

Realizovano:

Radna grupa u sastavu: vođa projekta, Jelena Đurović, direktor NB, koordinator Vera Đukanović, Vesna Vučković, prevodilac sa engleskog jezika, članovi Vjenceslava Ševaljević i Ognjen Savić, uspjeli su da pripreme priručnik za objavljivanje. Na osnovu svog zahtjeva Nacionalna biblioteka je dobila saglasnost od nosioca autorskih prava (IFLA) za objavljivanje prevoda GUIDELINES FOR DIGITIZATION PROJECTS for collections and holdings in the public domain, particularly those held by libraries and archives.

Smjernice za implementaciju projekata digitalizacije zbirki i građe u javnom vlasništvu, posebno onih koje se čuvaju u bibliotekama i arhivima odnose se na dokumentarno nasljeđe na papiru, rukopise, štampane knjige i fotografije, ali ne na zvučne zapise ili pokretne slike, artefakta ili spomenike.

Nakon prevoda, pristupilo se utvrđivanju tiraža, izgleda priručnika i štampara. Napravljen je impresum za izdanje pomenutog priručnika i proslijeđen štamparu. Štampanje je u toku.

7. Objavljivanje fototipskih izdanja: *Triod posni iz 1561. g. (paleotip); Trebnik (izdanje iz Njegoševe štamparije, iz 1837. g.); Državni kalendar za 1907. (prvi državni kalendar); Zakon o narodnijem školama iz 1907. godine*

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: CNB „Đurđe Crnojević“

Rok: IV kvartal 2012. godine.

Utrošena sredstva: 10.000, 00 €

Realizovano:

Odabrani primjerci knjiga su prethodno skenirani i postavljeni u elektronskoj formi, na CD-u. Pripremu za štampu je urađena u „Studiju Branko“ iz Podgorice, nakon čega se pristupilo prikupljanju ponuda za odabir odgovarajućeg štampara i poveza. Radna grupa u sastavu: vođa projekta, Jelena Đurović, direktor NB, koordinator Vera Đukanović i član Dragica Lompar, definisala je vrstu poveza, materijal, kvalitet i boju papira. Zbog povoljnije ponude odlučeno je da jedan štampar uradi sva četiri naslova do kraja 2012. godine (umjesto 2 naslova u prvom, a 2 u četvrtom kvartalu). Projekat je realizovan za tri knjige. Predstoji još štampanje knjige „Triod posni“, za koju je takođe urađena priprema za štampu.

8. Sprovođenje otkupa knjiga u cilju kompletiranja Zbirke “montenegrina” i Zbirke stare i rijetke knjige nedostajućim naslovima

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: CNB „Đurđe Crnojević“

Rok: IV kvartal 2012. godine.

Utrošena sredstva: 10.000, 00 €

Realizovano:

Formirana je radna grupa, u sastavu: vođa projekta Jelena Đurović, direktor CNB, Vera Đukanović, koordinator projekta i član Dragica Lompar. Nakon toga, napravljeni su spiskovi nedostajućih naslova za otkup i pristupilo se popunjavanju fondova Biblioteke nedostajućim naslovima.

Između ostalih starih i rijetkih knjiga, od Narodne biblioteke Srbije je otkupljeno fototipsko izdanje *Miroslavljevog jevanđelja*, najznačajnijeg ćirilicnog spomenika južnoslovenske pismenosti iz 12. vijeka. Uz knjigu su priložene još dvije propratne publikacije i Povelja o vlasništvu. Nacionalna biblioteka je sada vlasnik 244. primjerka fototipskog izdanja *Miroslavljevog jevanđelja*.

Takođe, na sajmu knjiga u Podgorici, maja mjeseca, kao i na Sajmu knjiga u Beogradu, oktobra mjeseca, i u antikvarnicama (Antiqua – Beograd), kao i od izdavača (Presmedij – Novi Sad; Narodna knjiga – Podgorica)) i od privatnih lica, otkupljen je značajan broj nedostajućih naslova, kao npr. Enciklopedija Larousse (3 knjige). Takođe, jedan broj izdanja iz oblasti bibliotekarstva otkupljen je od IFLA-e.

9. Doedukacija postojećeg stručnog kadra u CNB „Đurđe Crnojević“

Nosilac posla: Ministarstvo kulture

Realizator: CNB „Đurđe Crnojević“

Rok: I kvartal 2012. godine.

Utrošena sredstva: 5.000, 00 €

Realizovano:

U drugom kvartalu 2012. godine u Nacionalnoj biblioteci je realizovana edukacija knjigovesca za kožne poveze.

Takođe, agvusta održana je 78. Generalna skupština i konferencija Međunarodne federacije bibliotečkih udruženja i institucija (IFLA), a realizovano je i prisustvovanje radnom sastanku TEL (The European Library), čiji je član i Nacionalna biblioteka Crne Gore, i čiji portal nudi pristup digitalnim resursima 48 nacionalnih biblioteka Evrope. Sastanak je održan u Bukureštu od 22-24. maja.

Realizovano je i prisustvovanje Konferenciji Kultura za digitalne inovacije, koje je održana 9. maja u Briselu, u organizaciji Europeane i Evropske komisije kojom predsjedava Danska. Skup je okupio predstavnike biblioteka, muzeja i arhiva iz evropskih zemalja, a organizovan je sa ciljem „podizanja svijesti o bogatstvu kulturnih resursa i demonstraciji kulturnog nasljeđa kao pokretača kreativnosti i digitalnih inovacija“.

Prilog 3: Spisak biblioteka upisanih u Centralni registar 2012. godine

1. JU Gradska biblioteka i čitaonica "Njegoš"-Cetinje
2. JU Srednja stručna škola-Cetinje
3. JUOŠ "Njegoš"-Cetinje
4. JUOŠ "Lovćenski partizanski odred"-Cetinje
5. JUOŠ "Šunjo Pešikan", Trešnjevo-Cetinje
6. JUOŠ "Boro Vukmirović", Rijeka Crnojevića-Cetinje
7. Univerzitetska biblioteka-Podgorica
8. Pravni fakultet-Podgorica
9. Fakultet političkih nauka-Podgorica
10. Ekonomski fakultet-Podgorica
11. Medicinski fakultet-Podgorica
12. Istorijski institut-Podgorica
13. Biotehnički fakultet-Podgorica
14. Institut za strane jezike-Podgorica
15. Filozofski fakultet-Nikšić
16. Fakultet za pomorstvo-Kotor
17. Fakultet za turizam i hotelijerstvo-Kotor
18. Elektrotehnički fakultet-Podgorica
19. Fakultet likovnih umjetnosti-Cetinje
20. Muzička akademija-Cetinje
21. Fakultet dramskih umjetnosti-Cetinje
22. Fakultet primijenjene fizioterapije, Igalo-Herceg Novi
23. Institut za biologiju mora-Kotor
24. Narodna biblioteka-Andrijevića
25. JUOŠ "Bajo Jojić"-Andrijevića
26. JU Srednja mješovita škola-Andrijevića
27. Narodna biblioteka "Dr Radovan Lalić"-Berane
28. JUSSŠ "Vukadin Vukadionvić"-Berane
29. JU Srednja medicinska škola "Dr Radovan Zogović"-Berane
30. JUOŠ "Vuk Karadžić"-Berane
31. JUOŠ "Vukašin Radunović"-Berane
32. JU Gimnazija "Panto Mališić"-Berane
33. JUOŠ "Vladislav Rajko Korać", Štitari-Berane
34. JU Srednja stručna škola-Berane
35. JU Gimnazija-Cetinje
36. JUOŠ "Jugoslavija"-Bar
37. JUOŠ "Meksiko"-Bar
38. JUOŠ "Mrkojevići", Pečurice-Bar
39. JUOŠ "Kekec", Sutomore-Bar
40. JUOŠ "Anto Đedović"-Bar
41. JUOŠ "Srbija"-Bar
42. JUOŠ "Blažo Jokov Orlandić"-Bar
43. JUOŠ "Jovan Tomašević", Virpazar

44. JU Srednja poljoprivredna škola-Bar
45. JU Gimnazija "Niko Rolović"-Bar
46. Narodna biblioteka "Njegoš"-Nikšić
47. JU Prva srednja stručna škola-Nikšić
48. JU Gimnazija "Stojan Cerović"-Nikšić
49. JUOŠ "Olga Golović"-Nikšić
50. JUOŠ "Luka Simonović"-Nikšić
51. JUOŠ "Ratko Žarić"-Nikšić
52. JUOŠ "Jagoš Kontić", Straševina-Nikšić
53. JUOŠ "Braća Labudović"-Nikšić
54. JUOŠ "Mileva Lajović Lalatović"-Nikšić
55. JUOŠ "Radoje Čizmović", OZRINIĆI-Nikšić
56. JUOŠ "Janko Mićunović", Moštanica-Nikšić
57. JU Srednja ekonomsko ugostiteljska škola-Nikšić
58. Institut za crnu metalurgiju AD-Nikšić
59. JUOŠ "Braća Ribar"-Nikšić
60. JU Srednja stručna škola-Nikšić
61. JUOŠ "Ivan Vušović", Vidrovan-Nikšić
62. JUOŠ "Dušan Bojović", Župa Nikšićka-Nikšić
63. JUOŠ "Milija Nikčević", Kličevo-Nikšić
64. JUOŠ "Dobrislav Đedo Perunović", Bogetići-Nikšić
65. JUOŠ "Dragan Kovačević", Nudo-Nikšić
66. JU Narodna biblioteka "Mihailo M. Vuković"-Danilovgrad
67. JUOŠ "M. Koljenšić", Slap-Danilovgrad
68. JUOŠ "B. Mraković", Donji Zagarač-Danilovgrad
69. JUOŠ "Njegoš"-Spuz
70. JUOŠ "Vuko Jovović"-Danilovgrad
71. JU Gimnazija "Petar I Petrović Njegoš". Danilovgrad

Prilog 4: **Kratki izvještaj o stručnom obilasku 2012. godine**

1. Narodna biblioteka - Andrijevića: Biblioteka je preseljena u nove prostorije koje omogućavaju normalan rad; bibliotekar i knjižničar položili stručni ispit; po pitanju finansija ništa novo-nema namjenskih sredstava za prinaavljanje fondova; Biblioteka još nije umrežena u COBISS.
2. Narodna biblioteka i čitaonica "Ivo Vučković"-Bar: Biblioteka, u svim segmentima, poštuje standarde-kadar, obrada bibliotečkog materijala, matična služba, prinaavljanje bibliotečkih fondova, ista je umrežena u COBISS...
3. Gradska biblioteka "Dr Radovan Lalić"-Berane: stanje je isto po pitanju prinaavljanja fondova (nema namjenskih sredstava), prostora (nedovoljan). Biblioteka je umrežena u COBISS ali je isti nedovoljno iskorišćen i lokalna baza je jako mala, nema Dječjeg odjeljenja.
4. Narodna biblioteka-Bijelo Polje: Biblioteka je umrežena u COBISS, 3 izvršioaca su položili stručni ispit, problemi sa prinaavljanjem fondova (nedostatak novčanih sredstava), prostor nije dovoljan za rad...nema dječjeg odjeljenja.
5. Biblioteka- Budva: Biblioteka je 2010. godine preseljena u nove prostorije koje omogućavaju odlične uslove za rad, ista je umrežena u COBISS ali zbog nemogućnosti da ista dobije priključak na Internet pomenuti sistem se ne može koristiti, problemi sa mobilijarom.
6. Narodna biblioteka "Mihailo Miho Vuković"-Danilovgrad: Biblioteka u prethodnom periodu nije napravila ni jedan pomak u svom radu-nedostatak stručnog kadra (samo jedan uposleni sa višom školom bez položenog ispita), prostor, prinaavljanje fondova...
7. Narodna biblioteka-Žabljak: bez ikakvih pomaka u svom radu, nedostatak stručnog kadra (2 uposlena sa srednjom školom-jedan sa položenim stručnim ispitom), nedostatak sredstava za prinaavljanje fondova...Biblioteka nema formirano Dječje odjeljenje.
8. Narodna biblioteka "Ljubo Anđelić"-Kolašin: isti problemi kao i ranije, nedostatak sredstava za prinaavljanje fondova, skučen prostor za rad, poseban problem je nepostojanje Dječjeg odjeljenja, ista je umrežena u COBISS, ali isti se ne koristi u punom kapacitetu.
9. Gradska biblioteka i čitaonica-Kotor: Biblioteka, u svim segmentima svog rada, ispunjava obaveze predviđene Zakonom o bibliotečkoj djelatnosti, jedini problem iste je neadekvatan prostor za rad.
10. Narodna biblioteka-Mojkovac: glavni problem Biblioteke je neadekvatan prostor za rad (posebno nemogućnost formiranja Dječjeg odjeljenja), zatim nedostatak sredstava za prinaavljanje fondova, Biblioteka nije umrežena u COBISS, a kao napredak u radu iste je činjenica da su jedan knjižničar i jedan bibliotekar položili stručni ispit.
11. Narodna biblioteka "Njegoš"-Nikšić: Biblioteka ne raspolaže sredstvima za prinaavljanje fondova, nedovoljan broj uposlenih, lokalna baza COBISS nije, ni približno, iskorišćena (oko 300 zapisa).
12. Narodna biblioteka-Plav: problemi prisutni od ranije-neadekvatan prostor (posebno činjenica da Biblioteka nema Dječje odjeljenje), nema sredstava za

- prinaavljanje fondova, Biblioteka nije umrežena u COBISS kao ni dovoljan broj stručnog kadra.
13. Narodna biblioteka-Plužine: dva izvršioca su položili stručni ispit (1 viši knjižničar i 1 bibliotekar), Biblioteka je dobila priključak na Internet kao i dva PC-a, ista još uvijek nije umrežena u COBISS, nedovoljna sredstva za prinaavljanje fondova, nedovoljan prostor u kom Biblioteka radi.
 14. Narodna biblioteka "Stevan Samardžić"-Pljevlja: Biblioteka u zadnjih nekoliko godina radi u privremenom prostoru (stalne prostorije se renoviraju) i pored tog problema ista, u svim segmentima svog rada, ispunjava obaveze proistekle iz Zakona o bibliotečkoj djelatnosti.
 15. Narodna biblioteka "Radosav Ljumović"-Podgorica: kao i do sada Biblioteka, u punom kapacitetu, ispunjava obaveze proistekle iz Zakona o bibliotečkoj djelatnosti.
 16. Narodna biblioteka-Rožaje: jedina biblioteka od biblioteka u sastavu koja je nakon donošenja Zakona o bibliotečkoj djelatnosti 2010. godine od strane osnivača (SO Rožaje) formirana kao samostalna ustanova, jedan izvršilac (viši knjižničar) položio je stručni ispit, Biblioteka nije umrežena u COBISS.
 17. Narodna biblioteka-Tivat: problemi u radu Biblioteke se nastavljaju: nedostatak sredstava za prinaavljanje fondova, Biblioteka još nije članica COBISS.CG (od strane NBCG "Đurđe Crnojević" dobijena donacija od 3 PC-a), Biblioteka nema formirano Dječje odjeljenje.
 18. Narodna biblioteka "Mirko Srzentić"-Ulcinj: višegodišnji problemi u radu Biblioteke: nedostatak sredstava za prinaavljanje fondova, problemi sa umrežavanjem u COBISS.CG (ne ažurnost ili nemogućnost osnivača - SO Ulcinj) tako da je to jedna od rijetkih biblioteka koja nije članica pomenutog sistema. Ovi problemi su zabrinjavajuću, posebno ako se u obzir uzme činjenica da ista posjeduje (jedina uz biblioteku u Baru) prostor namjenski projektovan za rad biblioteke.
 19. Gradska biblioteka i čitaonica-Herceg Novi: Biblioteka, u svim segmentima svog rada, postiže izvanredne rezultate-višegodišnja konstanta vezana za rad iste.
 20. Gradska biblioteka i čitaonica "Njegoš"-Cetinje: Biblioteka u svim segmentima svog rada odgovara obavezama proisteklim iz Zakona o bibliotečkoj djelatnosti.
 21. Narodna biblioteka Šavnik – u formiranju.
 22. Univerzitetska biblioteka-Podgorica: Biblioteka ispunjava sve obaveze proistekle iz Zakona o bibliotečkoj djelatnosti, i to na veoma kvalitetan način.

Jelena Đurović

D i r e k t o r